ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 250 (8157)
ОКТЯБРИИН 24
СРЕДА
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Предприяти бүхэндэ техническэ һуралсал эмхидхэхэ

Үйлэдбэри дээрэ ажалай бүтээсые эрид ехээр дээшэлүүлгэ манай социалистическэ промышленностияа саашадань хүгжөөн дэбжээхын түлөө тэмсэлэй гол шухала үүргэ дүүргэнэ. Энэн тухай КПСС-эй XX съездэй шиидхэбэри соо тодорхойгоор заагдана. Гэхэтэй хамта, ажалай бүтээсые улам ехэ болгохо хэрэг хүдэлмэришэдэй дунда түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлһэнһээ нилээд дулдыдадаг байһаниинь элитэ. Юундэб гэхэдэ, промышленна предприятинуудай техническэ мэргэжэлынь жэл ерэхэ бүри улам һайжарна бшуу. Бүтээсэ ехэтэй, орёо оньһон машина механизмүүд бии болоно. Шадабари мэргэжэлээ дээшэлүүлээгүй һаа тэдэ түхеэрэлгэнүүдые арга ехэтэйгээр хэрэглэхын аргагүй байна.

Тиимэһээ, предприяти бүхэндэ ажалай түрүү дүй дүршэл шудалхын тула техническэ һуралсал эмхидхэжэ, хүдэлмэришэдэй шадабари мэргэжэл дээшэлүүлбэл, гүрэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхэ хэрэгтэ туһа хүргэхэнь лабтай. Тус асуудалые зүбөөр шиидхэжэ шадаһан түрүү предприятинууд хододоо нэгэ жэгдээр хүдэлдэг, продукци үйлэдбэрилхэ түлгабаряа һара, квартал бүхэндэ амжалтатайгаар дүүргэдэг. Тиимэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон профсоюзна организацинууд энэ асуудалые гол зорилгонуудаймнай нэгэн гэжэ тоолодог байха юм. Жэшээнь, Улан-Удын сэмбын фабрикада үнгэрэгшэ үбэл ажалай түрүү дүй дүршэл шудалха гурбан курсуули хүдэлмэрилөө һэн. Тэдэнние шадабари мэргэжэл ехэтэй инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хүтэлбэрилдэг байгаа. Техническэ һуралсалда олохон хүдэлмэришэд хабаадажа, сэмбэ нэхэлгын ба оёохо ээрэлгын технологиие һайнаар шудалаад, халаанайнгаа нормо холо үлүүлэн дүүргэдэг болонхой. Хүдэлмэришэдэй шадабариин дээшэлһэнэй ашаар фабрикын продукци үйлэдбэрилхэ түсэб һара бүхэндэ дүүргэгдэдэг болоо.

Гэхэ зуура, республикымнай промышленна зарим предприятинуудта хүдэлмэришэдэй шадабари мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Олохон предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд техническэ һуралсал эмхидхэхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулнагүй байна. Тэрээнһээ шалтагаалан, хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ тухай хооһон хөөрэлдөөгөөр хизаарладаг гү, али ёһын тэдысэ эмхидхэһэн кружогойнь заняти хэдэн удаа болоод, саашадаа хэгдэхэеэ болишодог байха юм. Иимэ ушар паровозо-вагонно заводто үзэгдэнэ. Олон мянган хүдэлмэришэдтэй тус предприятида техническэ һуралсал һайнаар эмхидхэжэ болохо байгаа. Профсоюзай завкомой зүгһөө цеховой комитедүүдтэ шанга эрилтын хэгдэдэггүй дээрэһээнь, үнгэрэгшэ үбэл үсөөхэн хүн техническэ һуралсалда хабаадуулагдаа һэн.

Үйлэдбэриин техникэ, ажахын экономико шудалха һуралсал хаа хаанагүй эхилэнхэй. Гэбэшье, ПВЗ-гэй цехүүдтэ, мяха-консервын комбинадай заводуудта, мүн бусад предприятинуудта техническэ һуралсал эмхидхэхэ тухай һаял хөөрэлдэжэ байнад.

Тэрэшэлэн модо бэлэдхэлэй промышленностиии предприятинуудта энэ хүдэлмэри үнгэрэгшэ үбэл муугаар эмхидхэгдээ һэн. Тэдэ алдуунуудаа мүнөө дабтажа яажашье болохогүй. Зарим леспромхозуудаар автомашинада модо гараараа тээдэг байһаар. Энэ хүдэлмэридэ трактор хэрэглэдэг түрүү арга дэлгэрүүлхэ шухала. Мүн отологдоһон модо ута зандань шэрэдэг арга шофёрнуудай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Техническэ һуралсал эмхидхэжэ, тэрээндэ хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулха хэрэгтэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэдээ ажалай түрүү дүй дүршэлые олоной шадабари болгохо, техникын шэнэ туйлалтые үйлэдбэри дээрэ үргэнөөр хэрэглэхэ аргатай болохобди. Заняти хэдэг мастернууд, бригадирнууд, технигүүд һуралсалаа ажалтай холбожо, түсэбэй ёһоор, таһалдуулангүй үнгэргэхэ уялгатай.

Социалистическэ промышленностияа саашадань түргэнөөр хүгжөөхэ тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан КПСС-эй түүхэтэ XX съездын шиидхэбэриие бэелүүлэн, техническэ һуралсал тон һайнаар эмхидхэхэ гээшэ предприятиин хүтэлбэрилэгшэд/, партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай арюун уялга болоно.

Америкын Холбоото Штадуудай Президент Дуайт Д. Эйзенхауэртэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай эльгээһэн бэшэг

СССР-эй хэрэгүүдэй талаар США-да байгаа Саг зуурын Этигэмжэтэ А. М. Ледовский США-гэй Гүрэнэй Секретарь Дж. Ф. Даллестай уулзажа, США-гэй Президент Дуайт Д. Эйзенхауэртэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай эльгээһэн бэшэгые барюулба.

Тэрэ бэшэгынь доро толилогдобо.

Москва, Кремль.
1956 оной октябриин 17.

Хүндэтэ господин Президент,

Ойлгосотой шалтагаанууд дээрэһээ илангаяа һүүлэй үедэ ехэ анхарал табигдажа байгаа, тэрэ тоодо Америкын Холбоото Штадуудташье ехэ анхарал табигдажа байгаа асуудал тухай энэ бэшэг соогоо хэлэхэеэ хүсэнэб. Атомна зэбсэг тухай, нэрлэбэл энэ зэбсэгые туршалга тухай асуудалые хараадаа абанаб.

Үнгэрөөшэ жэлдэ Тантай Женевэдэ нюурааpaa уулзахадаашье, тэрэнэй һүүлээр бэшэгүүдээршье дамжуулан энэ асуудал тухай һанал бодолоо андалдаха ехэ арга боломжотой байгаабди. Гэбэшье, атомна зэбсэг тухай асуудалаар мүнөө хүрэтэр үгээ ойлголсожо шадагдаагүй байһан дээрэһээ атомна зэбсэг хорихо тухай хэлсээ туйлаха талаар урагшаа алхам хэхын тула бии байгаа арга боломжонуудаа дахин хаража үзэбэл зохистой байна.

Иимэл ушарһаа Танда энэ бэшэг эльгээжэ ханданаб.

США-да һунгуулиин урда тээхи кампани боложо байна гэжэ бидэ мэдэнэбди. Тэрэ кампаниин үедэ уласхоорондын удхашанартай ямар нэгэн асуудалнуудаар, тэдэнэй тоодо зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай асуудалнуудаар арсалдаан болоно. Зүгөөр, тушаалта хүнүүдэй үгэ хэлэхэдээ тус асуудалаар Советскэ Союзай политикые шал хазагайруулдагынь обёсронгүй гаража шадахагүй байнабди. Теэд иимэ юумэ илангаяа господин Даллесһаа гарана. Господин Даллес хадаа Советскэ Союзые, энээнэй эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые муушалан хардана.

Зэбсэгтэ хүсэ хороолгын асуудалые, энэ асуудалаар хэлсээ туйлаха арга зам бэдэрэлгые Советскэ Правительствын ямар ехээр сэгнэдэг байһан ябадалда танай анхарал хандуулһан байгааб. Тиимэһээ зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороолгын асуудалаар, нэрлэбэл атомна зэбсэг тухай асуудалаар манай Правительствонуудай ямар үзэл баримталдаг байһаниие бүримүһэн эли болгохоёо бидэнэй оролдодогые Та ойлгохо ёһотойт.

Атомна зэбсэг тухай асуудал уласхоорондын эгээн шухала, хойшолуулагдашагүй асуудалнуудай нэгэниинь байһаар гэжэ Та, господин Президент, зүбшөөрхэ бэзэт гэжэ һананаб.

Атомна зэбсэгые заатагүй хорихые Советскэ Правительствын хүсэдэг ба хүсэжэшье байһан тухайда дэлгэрэнгыгээр хэлэһэнэймни хэрэггүй. Юундэб гэхэдэ, энэ зэбсэгэй бүри яаралтайгаар бүтээгдэжэ байгаа мүнөөнэй байдал уласхоорондын түгшүүрилые саашадань бага болгохо, атомна дайнһаа арадуудай айдаг ябадал болюулха зорилготой таарахагүй юм. Хэнэйшье мэдэһээр, атомна зэбсэгүүдые яаралтайгаар бүтээлгын хойшолонгууд тушаа бүри ехэ сошордолго Америкын Холбоото Штадуудташье боложо байна.

Атомна зэбсэг хорихые, энэ зорилгоор уласхоорондын зохихо хэлсээ баталхые хэдэн олон гүрэнүүд оролдоно. Теэд США-гэй Правительствын зүгһөө тиимэ оролдолго мүнөө хүрэтэр гаргагдадаггүйдэнь гэмшэжэ байһанаа мэдүүлхэ байнаб. Теэд атомна зэбсэгые хорихо тухай хэлсээ нэгэ хэды сагай туршада туйлагдажа шадагдахагүй һэн гээдшье үзээл даа. Энэмнай, теэд атомай хүсэнэй иматтал амгалан зорилгодо хэрэглэгдэхынь тула атомна зэбсэгые национальна зэбсэгжэлтын дунда орой байлгахагүй гэжэ саашадаа хэлсэлтые хүнгэдхэхэ асуудалые зарим тэдыгээршье шиидхэхэ арга олохоёо оролдохогүй гэһэн удхатай аал. Иимэ оролдолго гаргагдажа үргэлжэлүүлэгдэхэ ёһотой, иимэ оролдолгын үрэ дүнгүүдынь США-гэй ба СССР-эй хараа бодолһоо бага бэшээр дулдыдаха байна гэжэ би һананаб.

Атомна зэбсэг хорихо тухай асуудалаар саашадаа шухала удхатай хэлсээнэй туйлагдатар, атомна зэбсэг тухай—атомна болон водородно зэбсэг туршалгые хорихо тухай асуудалые шиидхэлгэдэ зорюулагдаһан түрүүшын алхам тушаагаа бүри мүнөөнһөө үгээ ойлголсобол зохистой байгаа гэжэ бидэ һананабди. Энэ оной сентябриин 11-дэ Танда эльгээһэн бэшэг соогоо мүн лэ иигэжэ дурадхаа һэм.

Энэ асуудалаар ямар нэгэн хэлсээнэй туйлагдаа һаа, тиимэ хэлсээ бэелүүлгын хойноһоо хинамжа табихада ехэ бэрхэшээл гарахагүй байһые Та зүбшөөрхэ бэзэт гээд һананаб. Юундэб гэхэдэ, наукын мүнөөнэй байдалда бусад оронуудта мэдүүлэнгүйгөөр атомна ба водородно бомбонуудые хайшаншье гээд тэһэлхын аргагүй юм. Ядерна зэбсэгые нюусаар туршахын аргагүй байһаниинь, тиимэһээ уласхоорондын хэлсээнүүдые эбдэһэн боложо бүхы дэлхэйн үмэнэ бэеэ элишэлхэгүйл гээ һаа, туршалга хэхэтүй гэһэн уялга хүндэтэйгөөр даажа абаһан правительствын энэ уялгаяа эбдэжэ шадахагүй байһаниинь тиимэ хэлсээе эбдэлгэтэй тэмсэжэ болохо байһанай эрхим найдабари бэшэ аал.

Атомна зэбсэг туршалгые хорихо асуудалаар хэлсээ баталжа болохо ба баталха шухала байһан тухай, мүн уласхоорондын байдалда бүхы тиимэ хэлсээнэй һайнаар нүлөөлхэ тухай США-гэй зарим элитэ ажал-ябуулагшадай хожомой үедэ хэлэһэн һанал бодолые зүб гэжэ тоолонобди.

Советскэ Союз өөрынгөө атомна болон водородно зэбсэг туршалгые болюулха тухай үнэхөөрөө зүбшөөнэ гээшэ гү гэжэ Танай һэжэг түрэһые господин Президент бага зэргэ гайхажа байһанаа нюунагүйб. Иигэжэ һэжэглэхэ ямаршье үндэһэгүй байнал. Атомна зэбсэг туршахаяа Холбоото Штадуудай болёо һаань, энэнь, «Америкын гансаараал болиһон ябадал» болошохо байһан хэбэртэйгээр танай хэһэн мэдүүлгэ тухай мүн лэ тиигэжэ хэлэхэ байнаб. США-гэй зүгһөө тиимэ алхам хэгдээ һаа, ганса талын ябуулга болохогүй, юундэб гэхэдэ, Советскэ Союз өөрынгөө хабаадалгатайгаар гүрэнүүдэй үгээ ойлголсохо тухай өөрөө дурадхана ха юм.

Атомна зэбсэг туршалгые хорихо тухай асуудалые юрэнхыдэнь зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороолгын программа тухай хэлсээ баталжал, шиидхэхэ хэбэртэйгээр Танай хэһэн мэдүүлгэдэ бидэ анхаралаа мүн лэ табяабди. Зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай тиимэ хэлсээ бүри һаяар туйлажа шадаа юм һаа сохом һайн байха һэн. Гэбэшье, тиимэ хэлсээ хэгдэхэ гэжэ мүнөөдөө хараалагдаашьегүй байһаниинь мэдээжэ бшуу. Энээниие иимэ баримта гэршэлнэ. США болбол зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай хэлсээнүүдтэ хабаадалсадаг зарим ондоо оронуудтал адляар эдэ дурадхалнуудые Советскэ Союзай зүбшөөн абамсаарнь өөһэдынгөө хэһэн дурадхалнуудһаа арсажархина. Жэшээлхэдэ, агууехэ табан гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эгээн саада захын тоо хэмжээ тогтоохо тухай оруулагдаһан дурадхалнууд тушаа эгээл тиимэ юумэ болоо һэн.

Иимэ ушарһаа атомна зэбсэг туршалгын асуудалые юрэнхыдэнь зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороолгын асуудалаар хэлсээ туйлаха ябадалһаа дулдыдуулан табижа болохотүй гэжэ бидэ гүн ехээр найданабди.

Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, тэрэ хадаа атомна зэбсэг туршалгые болюулха тухай хэлсээ Америкын Холбоото Штадуудтай дары баталхаар бэлэн байна. Атомна зэбсэгтэй бусад гүрэнүүдшье тиимэ хэлсээндэ хабаадалсаха байна гэжэ бидэ хараадаа абанабди.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороолгын бусад асуудалнуудааршье хэлсээ туйлахада Советскэ Правительствын урдынхидаал адляар туһалха байһаниинь ойлгосотой. Хэнэйшье мэдэһээр, Советскэ Правительство тиимэ хэлсээнэй туйлагдахые хүлеэжэ байнгүйгөөр, һүүлэй үедэ зэбсэгтэ хүсэнүүдээ 1.840 мянган хүнөөр хороогоо һэн.

Дээрэ хэлэгдээшэтэй дашарамдуулан өөрынгөө һанамжануудые хэлээ һаатнай, господин Президент Танда баясхалантай байха байнаб.

Үнэн зүрхэнһөө хүндэлэгшэ
Н. БУЛГАНИН.

Дээдэ Тушаалта
Дуайт Д. Эйзенхауэртэ,
Америкын Холбоото Штадуудай Президентдэ, Вашингтон.

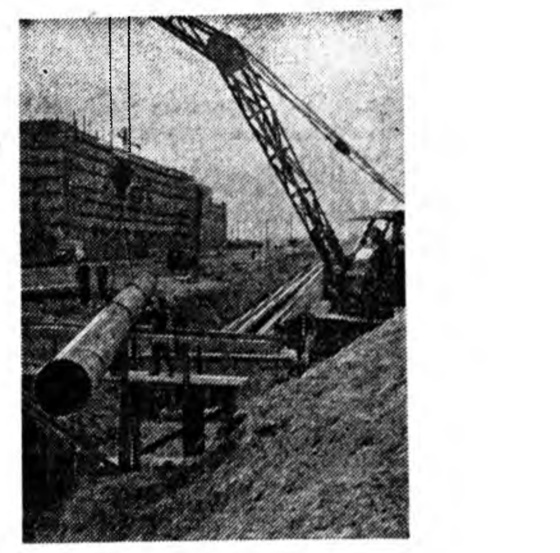

Красноярск город. Енисей мүрэнэй баруун эрье танигдахагүй болотороо хубилжа байна. Тэндэ индустриальна, промышленна хэдэ хэдэн томо предприятинууд баригдана. Шэнэ гэр байранууд, кварталнууд данхайн бодоно. Мүнөө үедэ Енисей мүрэнэй баруун эрьедэ баригдажа байһан шэнэ кварталнууд руу теплофикационно харгы татагдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: теплофикационно харгын барилга харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Наука ба техникын талаар Ленинскэ шангуудай Комитедтэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи наука ба техникын талаар Ленинскэ шангуудай комитедэй пленумэй заседани академик А. Н. Несмеяновай хүтэлбэреэр октябриин 22-то болоо. Комитедэй, тэрээнэй секцинүүдэй хүдэлмэриин календарна түсэб пленумэй заседани дээрэ баталагдаа. Тэндэ хаража үзэгдэһэн материалнуудынь Ленинскэ шангуудые олгохоор зууршалагдаха байна.

Наука ба техникын элдэб һалбаринуудаар 18 секциие комитедэй пленум баталаа. Секцинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдөөр элитэ эрдэмтэд томилогдоо. Секцинүүдтэ гансашье наукын ажал-ябуулагшад оруулагдаагүй, харин промышленность болон хүдөө ажахын түлөөлэгшэд оруулагдаһан байна.

Техникын талаар научна зохёолнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ олониитые үргэнөөр хабаадуулха зорилгоор тус Комитет научна зохёолнуудые «Известия» газетэдэ толилжо байха юм.

Һүнэй ажахын талаар СССР-эй национальна комитет байгуулагдаба

Советскэ Союз дотор һүнэй ажахын талаар СССР-эй национальна комитет байгуулагдаба. Тэрэ Комитедтэ элитэ ехэ мэргэжэлтэд, научна хүдэлмэрилэгшэд, промышленностиин болон малажалай новаторнууд оролсоно. Национальна комитет орон дотороо һүнэй ажахын хүгжэхэдэ туһалха үүргэтэй юм.

(ТАСС).

„Залуушуулай Бүхэсоюзна фестиваль“ гэһэн лоторей болохонь

СССР-эй залуушуулай организацинуудай комитет 1957 ондо «Залуушуулай бүхэсоюзна фестиваль» гэһэн лоторей үнгэргэхэ тухай шиидхэбэри гаргаа. Шүүбэринь 1957 оной майда Москвада болохо юм. Лоторейн билет бүхэниинь 3 түхэригтэ байха. Тэдэ биледүүдые комсомолой организацинууд 1957 оной апрелиин нэгэнһээ тараахань.

Гурбан түхэригэй лоторейн биледээр элдэб үнэтэ юумэнүүдые шүүжэ болохо юм. «Волга», «Москвич» гэжэ хүнгэн автомобильнууд, пианина, мотоциклнууд, фотоаппарадууд, телевизорнүүд, баян, аккордеон, радиоло болон патефонууд, оёдолой машинанууд, велосипедүүд, часы, агнуурийн буу, коньки болон бусад юумэнүүд шүүбэридэ тудаха байна. Лоторейн биледээр мүн залуушуулай ба студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн VI фестивальда ошохо түлөөһэгүй путёвко шүүжэ болохо юм. Тэрэ фестиваль 1957 оной июлиин 28-һаа августын 11 хүрэтэр болохо байна.

Шүүһэн юумэеэ мүнгөөрыншье абаха гээ һаа лоторейн биледэй эзэнэй өөрынь дура.

Н. С. Хрущев Италиин ниитын ажал-ябуулагшадай делегацитай уулзаба

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй уряалаар СССР-тэ ерээд байһан Италиин ниитын ажал-ябуулагшадай делегацитай Н. С. Хрущев октябриин 22-то уулзаа.

Делегаци иимэ хүнүүдһээ бүридэнэ: Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн, парламентын депутат Акилле Корона (делегациие толгойлогшо), «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө» Ленинскэ шангай лауреат, Италиин эб найрамдалай тала баригшадай национальна Комитедэй гэшүүн, священник Дон Андреа Гаджеро, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн Джелазио Адамоли, урандалшо, «Паче» гэжэ журналай редактор Пьеро Жайс, Римэй университедэй профессор Уго Натоли, адвокат Джироламо Кондито, Эб найрамдалай тала баригшадай национальна комитедэй секретарь Джорджо Франти, Миланска университедэй профессор Николо Диттта, Римскэ университедэй профессор Антигоно Донати, ниитын ажал-ябуулагша Эна Ломбарди, журналист Мауриццо Феррара, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн, уранзохёолшо Джованни Пирелли, Падуанска университедэй профессор Уго Кроато, инженер Эмилио Маттеуччи, «Воче републикана» газетын редактор Адольфо Батталья.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй харюусалгата секретарь М. И. Котов хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаа.

Советскэ Союзаар ябажа хараһан үзэһэн юумэн тухайгаа делегациин гэшүүд хөөрөө. КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон СССР-эй бэелүүлжэ байгаа дотоодын ба гадаадын политикын зарим асуудалнууд тухай Н. С. Хрущев делегадуудай гуйлтаар хөөрэжэ үгөө. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй, ниитын элдэб системэнүүдтэй гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон ажаһууха тухай шухала асуудалнууд хөөрэлдөөнэй үедэ зүбшэн хэлсэгдээ. Советскэ Союзай, Италиин арадуудай хоорондо хани харилсаае үргэдхэхэ шухала байһан тухай хэлсэгдээ.

Гурбан час шахуу үргэлжэлһэн энэ хөөрэлдөөн хани халуун оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

Бельгиин правительственна делегаци Москва ерэбэ

Бельгиин Премьер-Министр г-н Ахилл Ван Акер һамгантаяа, Гадаадын хэрэгүүдэй министр г-н Поль Анри Спаак, мүн тэдээнтэй сугтаа ябалсаһан тусхай тушаалтад Советскэ правительствын уряалаар октябриин 22-то Москва ерээ.

Бельгиин ехэ ехэ газетэнүүдэй журналистнууд тэдэнэртэй хамта ерэлсээ.

Нүхэд Н. А. Булганин, А. И. Микоян, М. З. Сабуров, Д. Т. Шепилов, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. М. Пузанов, СССР-эй министрнүүд, мүн бусад тусхай тушаалтад Премьер-Министр Ван Акерые, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Спаагые Внуковска аэродром дээрэ угтаа. Бельгиһээ СССР-тэ байгаа посол Валтер Лоридан, посольствын хүдэлмэрилэгшэд, Москвада байгаа хэдэ хэдэн посольствонууд болон миссинүүдэй толгойлогшонор угтагшадай дунда байлсаа. Бельгиин гүрэнэй ажал-ябуулагшадай хүндэлэлдэ аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаһан, Бельгиин, СССР-эй гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдэһэн байна.

Премьер-Министр А. Ван Акер микрофоной дэргэдэ ерэжэ, тобшо үгэ хэлээ. (ТАСС).

Һунгуулиин кампанитай танилсахын тулада советскэ түлөөлэгшэнэр США-да ошобо

Мүнөө США-да боложо байһан һунгуулиин кампанитай танилсахын тулада хоёр гү, али гурбан түлөөлэгшэнэрые Холбоото Штадуудта эльгээхэ гэжэ Советскэ Правительствода США-гэй Правительствын эльгээһэн нотые Москвада США-һаа байдаг посольство СССР-эй МИД-тэ дамжуулан үгөө. Ното соо заагдаһанай ёһоор, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай болохо үедэ Советскэ Союзда ерэхыень американска түлөөлэгшэнэрые Советскэ Правительство уриха бэзэ гэжэ хараалагдана.

Советскэ Правительство США-гэй правительствын энэ уряалые хүлеэн абаад, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта болохо үедэ американска түлөөлэгшэнэрые СССР-тэ уриха байһанаа мэдүүлээ.

Энэ бэе бэедээ ошолсолго СССР США хоёрой хоорондо бэе бэеэ бүри һайса ойлголсохо болоходо туһалха гэһэн США-тэй правительствын һанамжые Советскэ правительство зүбшөөнэ, эдэ ошолсолго парламентска холбоо барисаа байгуулгада, хоёр гүрэнүүдэй тушаалта хүнүүдэй хоорондо холбоо барисаа байгуулгада тэрэшэлэн туһалха гэжэ тоолоно гэжэ США-гэй посольстводо сентябриин 29-дэ үттэһэн СССР-эй МИД-эй харюугай ното соо хэлэгдэнэ.

Иигэжэ хэлсэһэнэй үндэһөөр октябриин 24-дэ хэдэн советскэ түлөөлэгшэнэр Москваһаа США мордоо. Тэрэнэй составта: Соловьев Л. Н.—СССР-эй Верховно Соведэй депутат, ВЦСПС-эй Түрүүлэгшын Орлогшо; Кудрявцев В. Л.—журналист, «Известия» газетын редколлегиин гэшүүн; Рубенштейн М. И.—экономическа наукануудай доктор, Наукануудай Академиин Институт, оролсоно. (ТАСС).

ЭКОНОМИЧЕСКА ТЕМЭДЭ

Малай шэмэ малшадай гарта

Тарган мяха, һү болон малажалай бусад продуктнуудые гүрэндөө бүри ехээр үгэдэг болохо хэрэгтэ ажалшадай эршэ хүсые элсүүлхэ зорилгоор аймагай партийна организаци эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Малажалнай аймагай ажахын гол һалбари юм. Колхозуудай олзо доходой ехэнхи хубинь малажалһаа ородог. Нёдондо жэл аймагай колхозуудай бүхы олзо доходой 90 процентнь малажалһаа орео һэн.

Эгээл тиимэһээ аймагай парторганизаци, коммунистнууд ниитынгээ малажалые эрид хүгжөөхэ асуудалда гол анхаралаа хандуулна. Ажалшадай дунда парторганизацинууд ябуулдаг эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэриэ гол түлэб энэ хэрэгтэ зорюулагданхай. Һүүлэй жэлнүүдтэ хэдэн олон коммунистнууд, комсомолецууд, түрүү колхознигууд малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр эльгээгдээ. Малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Хүсэ багаар гаргашалжа, продукци ехээр абаха зорилготой мүрысөөн эмхидхэгдэбэ.

Малаа шадамараар бэлшээжэ таргалуулха хүсэн багаар гаргададаг, тарган мяхан ехээр абтадаг байна. Энэ асуудалаар үнгэрэгшэ зун ехэшэг хүдэлмэри хэгдээ. Партийна организацин үүсхэлээр колхоз бүхэндэ бэлшээн таргалуулагдаха тусгаар гүүртэнүүд бүридүүлэгдээ. Эдэ гүүртэнүүдэй мал һайн бэлшээридэ гаргагдаа һэн. Гүүртэнүүдые даагшад болгожо коммунистнууд—түрүү колхознигууд табигдаһан юм. Бэлшээрээ зүбөөр хэрэглэхын тула малшадай дунда ойлгуулгамжын хүдэлмэри ябуулагдаа. Мал адуулагшад зоотехническэ заабаринуудые наринаар сахидаг болонхой.

Эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулһанай аша үрэ ехэ байба. 1955 ондо колхозуудай гүрэндөө тушааһан малай толгой бүхэнэй шэгнүүр 180 килограмм тойрон байһан һаа, энэ жэлдэ дунда жэшээгээр 200 килограмм шэгнүүртэй мал тушаагдаа. Гэхэтэй хамта, тушаагдаһан бүхы мал дунда ба дундаһаа дээшэ таргалатай байгаа.

Малые бэлшээжэ таргалуулха хэрэгтэ колхозой правленинин, парторганизацин бодото анхарал табиһан газарта һайн үрэ дүн түйлагдана. Жэшээ болгон «Коммунизм» колхозые абаад үзэе. Эндэхи коммунистнуудай дурадхалаар правленинь 206 толгой эбэртэ бодо мал илгажа, гүүртэ эмхидхэһэн юм. Гүүртые даагшаар дуршэл ехэтэй малшан Тэбли Будаев томилогдоо бэлэй. Энэ нүхэр даадаг малайнгаа толгой бүхэнэй шэгнүүрые хоёр һарын хугасаа соо 61 килограммаар нэмээжэ шадаһан байна. Колхозой мал адуулагша нүхэр Бадма Шараповагай нэрэ алдар аймаг соогоо мэдээжэ болонхой.

«Победа» колхозой малшан нүхэр Дагба Дамбуев даажа абаһан 70 толгой гунан сарнуудаа һайн таргалуулаа. Тэдэ сарнуудаа намар тушаахадань, толгой бүхэнэй шэгнүүр дунда жэшээгээр 270 килограмм татаа. Зарим сарнуудынь 400 килограмм болотороо таргалан, мяхажаһан байба.

Аймаг дотор хонидые бэлшээжэ таргалуулха хэрэг энэ жэлдэ яһала һайнаар эмхидхэгдээ. Олохон колхозууд хонидоо нилээд таргалуулһан байна. Жэшээнь, Ждановай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Буда Цыренов таргалуулагдахаар илгагдаһан 175 толгой хонидые хоёр хахад һарын хугасаа соо бэлшээжэ, толгой бүриин шэгнүүрые 12—15 килограммаар нэмээгээ.

Иимэ жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа олон. Эдэнь юу харуулнаб гэхэдэ, малые бэлшээжэ таргалуулха хэрэг аймаг дотор һайжаруулагдажа байна. Тэрэнэй ашаар гүрэндэ мяха тушааха, худалдаха квартал бүриин түсэбүүд үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Зарим колхозууд мяха тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоо. Кагановичын, Молотовой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээд, ехэшэг мяха худалдаа. Мүнөө аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ зорилго табяад, шууд тэмсэжэ байна.

Гэбэшье, малаа таргалуулжа мяха ехээр абадаг болохо хэрэгтэмнай дутагдалнууд үшөөл олон бии байһаар. Манайда гахайнуудые шахалта һайнаар эмхидхэгдэжэ шадагдаагүй. Энэ хэрэг һайжаруулхын тула аймагай партийна организаци эрид хэмжээ абахаар хараална. Гахайнуудые шахан таргалуулжа тушаахада гүрэндэшье, колхоздошье ехэ ашагтай туһатай гэжэ колхозник бүхэндэ һайса ойлгуулха гээшэ коммунистнуудай, комсомолецуудай шухала зорилго болоно.

Мяханда тушаагдаха эбэртэ бодо малай тусхай гүүртэнүүдые манай аймагта эмхидхэбэл тон таарамжатай юм. Тиимэ гүүртэнүүдые хайнагуудһаа бүридүүлэн эмхидхэбэл зохихо гэжэ һанагдана. Юуб гэхэдэ, дүрбэтэй — табатай хайнагуудай амидын шэгнүүр 500—600 килограмм болодог, мяханииншье һайн байдаг. Гэхэ зуура, аймагай колхозуудай тушаадаг хайнагууд хэды тарган байбашье, юундэшьеб дундаһаа доошо гэһэн нэгэл адли сэгнэлтэтэйгээр абтадаг. Хайнагуудай мяхан амта шэмээрээ ямаршье малай мяханһаа дутуугүй юм.

Мяханда тушаагдаха мал үсхэбэрилхэдөө бэлшээриин газарые зүбөөр хэрэглэлгэ угаа ехэ удхашанартай.

Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ тарган мяха ехээр тушаадаг болохын түлөө тэмсэхэтээ хамта, үнеэдһээ һү ехээр һаажа, сагаан эдеэгээ элбэг болгохые хүсэнэ. Энэ зорилгоёо бэелүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөн һаалишадай дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Һаалишан бүхэн уялгануудые абаад, тэдэнээ дүүргэхын түлөө оролдолго гаргана.

Ажахын жэлэй хугасаа соо аймагай колхозуудта нёдондонойхиһоо 800 мянга гаран литр һүн ехээр һаагдаа. Үнеэн бүриһөө һү һаалга нёдондонойхиһоо 120 шахуу литрээр нэмээ. Молотовой, Сталинай, Ждановай нэрэмжэтэ, «Улаан Далахай» колхозуудай һаалишад үнеэн бүриһөө һү һаалгые 162—222 литрээр нэмээжэ шадаа.

Энэ талаар хэдэн олон түрүүшүүл шалгаран тодоронхой. Жэшээнь, «Победа» колхозой һаалишан, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Ханда Абидуева ажахын жэлэй туршада нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1500-гаад литр һү һааба. Ждановай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Гарма Лыгденова үнеэн бүриһөө 1460 литр һү һаагаа. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Ринчин Сокгоева—1320 литр һү һааһан байха юм.

Һү тоһо бүри ехээр абажа, сагаан эдеэ элбэг дэлбэг болгохо хэрэгтэ кадрнууд шиидхэхы үүргэ дүүргэдэг. Тиимэһээ, колхозуудай парторганизацинууд кадрнуудые — мал адуулагшадые, һаалишадые шэлэн олохо, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулна. Һүүлэй үедэ хэдэн олон залуушуул малажалда эльгээгдээд, фермэнүүдые даагшанар, һаалишад, мал адуулагшад, тугалшад болгогдожо табигдаһан байна.

Колхознигууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй эршэтэ ажалай ашаар гүрэндэ һү тушааха түсэб болзорһоо урид, августын 15-да дүүргэгдээ. Арга боломжонуудаа бодожо үзэхэдэ, ажахын жэлэй эсэс хүрэтэр үшөө хэдэн мянгаад литр һү түсэбһөө гадуур тушаажа болохо байба. Колхознигуудай шэнэ уялга абажа, жэлэй дүүрэтэр хэдэн мянгаад литр һү тушаагаа.

Аймагай колхозууд бүхы дээрээ нэгэ миллион 300 мянган литр һү түсэбһөө гадуур тушааха уялга абаһан байна.

Малай ашаг шэмые ехээр абаха, үүлтэрыень һайжаруулха ехэ арга боломжонууд аймаг доторнай бии аад, хүсэд һайнаар хэрэглэгдэнэгүй. Тэжээл элбэгжүүлхэ хэрэг үшөө хүсэд шиидхэгдээдүй. Зүгөөр, колхозууднай малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын тула энэ жэлдэ ехэхэн оролдолго гаргаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тиигээд мүнөө жэлэй үбэлжэлгэ нёдондонойхиһоо эмхитэйгээр үнгэргэгдэхэнь гэжэ найдагдана. Бэлэдхэлэйнгээ хүдэлмэри бүрин түгэс дүүргэхын тула зохихо хэмжээ абажа байнабди. Колхозуудай правленинүүд, партийна эхин организацинууд политическэ хүдэлмэриин олон арга формонуудые хэрэглэжэ, зоной дунда ойлгуулгамжын хүдэлмэри үргэнөөр, нүлөө ехэтэйгээр ябуулха, үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэжэ, малаа садхаланаар ондо оруулхые оролдохо ёһотой. Үбһэ тэжээлээр дутангүй, тобир тарган ондо ороһон малай ерэхэ жэлдэ бүри ехэ ашаг шэмэ үгэхэнь лабтай.

Д. Ринчино, КПСС-эй Закаменай айкомой секретарь.

Октябриин һайндэрэй урда тээхи мүрысөөн

Түрүү аргаар ажаллана

Түмэр замай Улан-Удэ станциин хэлхеэ холбооной таһагай хүдэлмэрилэгшэд үбэлдэ бэлэдхэлгые шанартайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэхэ зуураа, ойртожо байһан Октябриин һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтахые эрмэлзэнэ. Мүнөө тэдэнэр түмэрзамай ажахыда хэрэглэгдэдэг дохёо сигнализациин түхеэрэлгые капитальнаар заһабарилжа дүүргэхэ дүтэлөө.

Һайндэрэй хүндэлэлдэ үргэн далайсатайгаар дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ олон бригаданууд ябалсана. Ахалагша электромеханигууд нүхэд Абрамов, Черных гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд замай телефонно утаһануудые заһабарилха даалгабаряа болзорһоонь урид дүүргэбэ. Эдэ бригадануудай гэшүүд ажалдаа түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэнэ. Хүдэлмэришэд С. Мендиков, Э. Быков, В. Скрипкин болон бусад шэнэ аргаар түмэр утаһа татахадаа халаанайнгаа нормонуудые хоёр дахин дүүргэнэ. Тэрэшэлэн хэлхеэ холбоошодой ажалда мотовоз болон дрезинэ гэжэ машинанууд хэрэглэгдэдэг болоо. Тэрэнэй ашаар элдэб хэрэгсэлнүүдые зөөхэ хүдэлмэри ехээр түргэдхэгдэбэ.

Мүн зам харууһалагшад хэлхеэ холбоошодһоо дутуутүйгөөр хүдэлмэрилжэ, Октябриингаа һайндэрые угтахаар зоригжонхой. Тэдэнэр дохёо сигнализациин шэнэ түхеэрэлтэ тодхохо хүдэлмэридэ ехээр туһалба. Илька станциин электромеханик нүхэр Белоусов жэшээтэ ажалаараа шалгарна. Мүнөө дистанциин хэлхеэ холбоошод Горхоной станцида автоматическа телефонно станци ашаглалтада оруулха гэжэ байна.

В. Иванов.

Уһанзамай түрүү командანууд

Мүнөө хэды хүйтэнэй амисхалаар үлеэжэ байбашье, Сэлэнгын уһанзамшад холын аймагуудта эд бараа шэрэлгээ үргэлжэлүүлһээр. Пароходуудай командანууд энэ жэл ашаа шэрэхэ түсэбые дүүргэһэн тухайгаа удаа дараалан мэдээсэнэ.

Капитан нүхэр Сахаровский жолоододог «Леваневский» пароходой команда навигациингаа түсэбые болзорһоонь 16 хоногоор урид дүүргэээд, 1957 оной түсэбөөр ажаллана. Мүн «Сергей Тюленин» теплоходой команда (капитаниинь нүхэр Минеев) түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ, Агууехэ Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана.

Тэрэшэлэн ашаа шэрэдэг баржануудай командანууд муу бэшээр хүдэлмэрилнэ. «Олха», «Кая» гэжэ баржануудай командანууд холын Баргажанай, Курумканай аймагуудта Байгалаар ябажа ашаа абаашадаг. Тэдэ командანууд навигациингаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргэбэшье, үшөө нэгэ нэгэ рейс хэхэ гэһэн уялга абаба.

Д. Балданов.

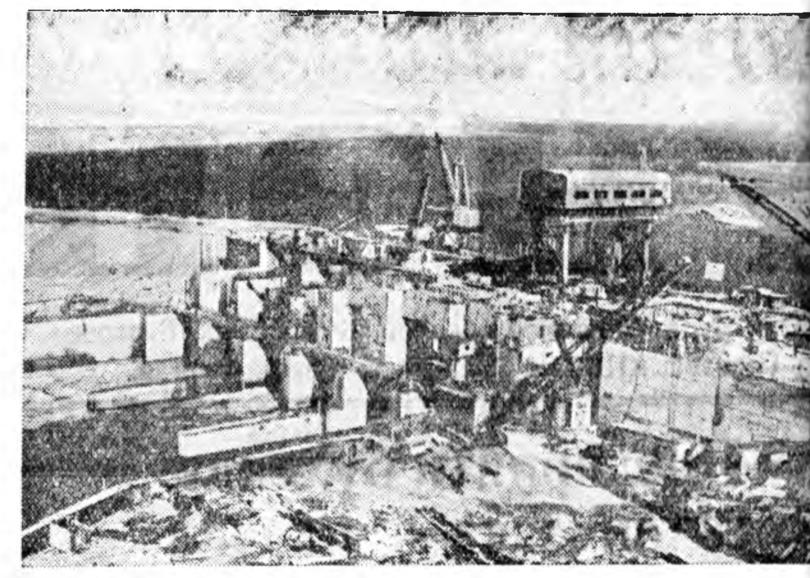

Таджикска ССР. Кайрак-Кумска гидроэлектростанциин барилга харуулагш
ТАСС-эй фотохроника.

Афганистанай Премьер-Министр Мухам Дауд Москваһаа Сталинград мордоб

Советскэ правительствын уряалаар Советскэ Союзда ерээд байгаа Афганистанай Премьер-Министр Сардар Мухаммед Дауд октябриин 20-до Москваһаа Сталинград мордобо.

Мухаммед Даудай Советскэ Союзаар ябахадань СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо В. С. Семенов, СССР-һээ Афганис[тан]да байгаа посол М. В. Дегтярь, Ар[мийн] генерал И. В. Тюленев, СССР-[эй] гадаадын хэрэгүүдэй министер[ствын] протоколой таһагые даагшын [орлог]шо К. А. Кочетков, мүн тэрэ[нэй] Афганистанһаа СССР-тэ байд[аг] сольствын советник Абдул гэгшэд үдэшэнэ. (ТАС[С].)

Афганистанай Премьер-Министр Мухаммед Дауд Сталинградта бай

СТАЛИНГРАД, октябриин 20. (ТАСС). Мүнөөдэр сталинградайхид Афганистанай Премьер-Министр Даудые ба тэрээнтэй ябалсагшадые һайнаар угтаа.

Герой-городто Афганистанай, Советскэ Союзай, Российска Федерациин тугууд намилзана. Улаан бүдүүд дээрэ: «Хани хүршэ Афганистанай Премьер-Министр Мухаммед Даудта амар мэндые хүргэнэбди!» гэһэн үгэнүүд пушту ба ород хэлэн дээрэ бэшээтэй.

Үдэрэй 12 час багта городой олон зуун хүн аэропортдо сугларба. Тэндэ мүн Сталинградай ажалшадай депутадуудай областной Соведэй түрүүлэгшэ И. С. Панькин, Российска Федерациин Верховно Соведэй, Сталинградска областной ба городской Соведүүдэй депутадууд, олониитэ зоной түлөөлэгшэд ерээ.

Тэндэ сугларагшад Афганистанай Премьер-Министрые, тэрээнтэй хамта ябалсагшадые амаршалаа. Афганистанай болон Советскэ Союзай гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдэһэн байна. Үхибүүд айлшадта баглаа сэсэгүүдые барьяа.

Премьер-Министрые сталинградайхидай үмэнэһөө Сталинградай городской Соведэй түрүүлэгшэ А. Н. Землянский амаршалаа. Советскэ Союзай арадууд ажалда дуратай, баатар афган арадые ехээр хүндэлэн талархадаг, Афганистанай амгалан ба национальна бэеэ даанхай байдалтай байха хүсэлыень үндэрөөр сэгнэдэг гэжэ А. Н. Землянский хэлээ.

Сардар Мухаммед харюугай үгэ хэлэхэдээ иигэжэ тэмдэглээ:

—Городтотнай ерэхэдэмнай бидэниие Танай, мүн Сталинградай хүн зоной һайнаар угтаһанай түлөө нэн түрүүн баясхалан хүргэхэеэ хүсэнэб.

Сталинград хадаа бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болоһон түүхэтэ город мүн. Энэ город ородой революциин үедэ угаа ехэ үүргэ дүүргэээ. Һүүлшын дайнай үедэ танай город мүн лэ ехэ үүргэ дүүргэжэ, түүхэдэ ороо.

Премьер-Министр Мухаммед Дауд болон тэрэниие үдэшэгшэд ойр зуурхан амараад, Сталинградые хаража эхилбэ.

СТАЛИНГРАД, октябриин 21. (ТАСС). Энэ үглөөгүүр Сталинградайхид Афганистанай Премьер-Министр Сардар Мухаммед Даудые ба тэрээнтэй ябалсагшадые үдэшөө. Афганистанай, Советскэ Союзай болон Российска Федерациин гүрэнэй тугуудаар, амаршалгын уряа лозунгнуудаар шэмэглэгдэһэн аэродром дээрэ РСФСР-эй Верховно Соведэй, нютагай Соведүүдэй депутадууд, олониитын ба хэблэлэй түлөөлэгшэд сугларaa.

Горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Землянский хүндэтэ айлшандаа хандан үгэ хэлээ. Сталинградайхид Афганистанай Премьер-Министртэ, тэрэниие үдэшэгшэдтэ городоо харуулһандаа баяртай байна гэжэ хэлээд, А. Н. Землянский Премьер-Министрын амжалтатай һайн ябахыень хүсэбэ.

—Сталинградта бага саг соо тогтобошье һаа, манда угаа һайн байба. Танай городые ехэ зохидшообобди. Һайнаар угтаһанайтнай түлөө дахин баясхалан хүргэнэб,—гэжэ Мухаммед Дауд харюусаба.

—Баяртай!—гэжэ үдэшэгшэдтэ хандан Афганистанай Премьер-Министр ородоор хэлэбэ. Афганистанай болон Советскэ Союзай Гүрэнэй гимннүүд дуулдана. Афганистанай айлшадтай самолёт агаарта дэгдэн, Баку тээшэ ниидэбэ.

БАКУ, октябриин 21. (ТА[СС]). Афганистанай Премьер-Мини[стр] тэрээнтэй ябагшадые Азербай[джан]ай столицын ажалшад ба[яр]гаар угтаа.

Афганистанай, СССР-эй Азербайджанска ССР-эй гүрэн[эй ту]гууд һалхинда намилзан хи[...] Афганистанай правительствын [тол]гойлогшые угтахын тулада байджанска ССР-эй Министр[нүүдэй] Соведэй түрүүлэгшэ С. Г. Ра[гимов,] Азербайджанай КП-гэй ЦК-гэ[й нэ]гэдэхи секретарь И. Д. Муст[афаев,] Азербайджанска ССР-эй Вер[ховно] Соведэй түрүүлэгшэ А. С. Б[...]мов, Азербайджанска ССР-эй [Ми]нистрнүүдэй Соведэй түрүүлэ[гшын] орлогшод Д. М. Магомаев, Н[...] Саков, А. И. Султанова, Ба[кын] горсоведэй гүйсэдкомой түрүү[лэгшэ] А. М. Ахмедов, СССР-эй Вер[ховно] Соведэй, Азербайджанска С[СР-эй] Верховно Соведэй депутадууд, [рес]публикын министрнүүд, ажалш[адай] олон тоото түлөөлэгшэд ерээ.

Угтагшадай дунда Закавк[азиин] мусульман шажанай түлөөл[эгшэ] байлсаба.

Самолёт газарта буужа, М[ухам]мед Дауд сугларагшадтай м[эндэ]шэлсэбэ. Һургуулиинхид айл[шадта] сэсэгүүдые барина. Афганист[анай,] СССР-эй болон Азербайдж[анска] ССР-эй гүрэнэй гимннүүд хан[гинан] дуулдана.

Азербайджанска ССР-эй [Ми]нистрнүүдэй Соведэй түрүү[лэгшэ] С. Г. Рагимов афганска прави[тель]ствын толгойлогшые Азербай[джан]ай столицада ерэһэнтэйнь [ба]рамдуулан халуунаар амаршал[аа].

Харюугай үгэ хэлэхэдээ, М[ухам]мед Дауд иигэжэ тэмдэглэбэ:

— Мүнөөдэр танай столицад[а ерэ]хэ арга намда олдоһондонь баяртай байнаб. Үнэн зүрх[эн]һайнаар угтаһанайтнай түлөө [...]һөө, хани нүхэдэйнгөө зүгһөө [...] ехэ баясхалан хүргэнэм.

Танай городто түрүүшынхе[эн ер]бэб, теэд Азербайджан хадаа [...] зүгэй шухала хубинь юм гэжэ [...] арад мэдэдэг. Афганистан Со[ветскэ] Союз хоёр үни удаанай хани х[арил]ёоной һайн харилсаатай юм. [...] танай орон дотор амжалтан[ууд] түйлагдаһанда афган арад [...] баяртай байна.

Маниие Бакуда һайнаар, зүрхэнһөө угтаһанайтнай [түлөө] өөрынгөө ба хани нүхэдэйнгөө [...] нэһөө дахин баясхалан хүргэнэ[б].

Афганска правительствые то[л]логшод аэродромдо сугларһан [Бакы]гай ажалшадай түлөөлэгшэдтэ [...] ошоод, тэдэниие халуунаар [амар]шална. Тэрэнэйнь харюуда ехэ [...] ташалган болоно, «Советско-а[фган]ска хани барисаан мандаха б[олтогой!»] гэжэ хашхаралдана.

Айлшад машинануудта һу[уд]ажа город ошоно.

Городой гол үйлсэнүүдтэ [...] мянган бакугайхид сугларжа, [Афга]нистанай Премьер-Министрые, [тэ]рээнтэй ябалсагшадые халу[унаар] амаршална.

Үдын һүүлээр айлшад гор[од] ябаба. Тэдэнэр Кировэй нэрэм[жэтэ] культурын ба амаралтын цент[ральна] паркда, шэнэ барилгануудта [...]бо, мүн Низамиин музей ошож[о ха]раба.

Городоор ябахадань Афга[нистан]ай айлшадые Бакугай зон ха[...] нагүй халуунаар амаршалаа.

Үдэшэлэн Афганистанай ай[лшад] Ахундовай нэрэмжэтэ гүрэнэй [опер]а ба баледэй театрта ошожо, А[хундо]вай «Севиль» гэһэн оперо ша[...]

ТҮРҮҮШЫН ЗАНЯТИ

Үдэшэ үглөөгүүр гол горход сурхагтабашье һаа, үдэрынь хайлажа, уһа шабар гэдэнэ. Тиибэшье, сагай ошожо, үүри һарын дүтэлжэ байһан тэмдэг хүдөөдэ хүсэд оронхой. Хүйтэнһөө үрдижэ солоомо, зелёнко газаагаа зөөжэ абахые оролдоһон ажалша бүхэриг малшадай, дүүрэн тэргэ тээнхэй энд тэндэ ябаханъ харагдана. Солоомо сомолгондо хүн зоной олооро ябабашье һаа, тала майлын таряалан дээгүүр комбайнын бухалнууд захагүй жэрылдэнэ.

Баруун захаараа поли дээрэхи ажал үдэшэ орой болотор замханагүй. Арба гаран шэнэ гэрнүүдые жэрылгэн нэгэ шугамаар табиһан тосхоной баруун урда олон барилгатай, обойтор собойтор ороосо сомоһон хорой соо элдэб машинануудай түерхэ, түшэтэнэхэнь дуулдана. Обоолоотой ороосо сэбэрлэдэг, ороосо хиидхэдэг, сэбэрлэдэг машинанууд эндэ булта электрын хүсөөр хүдэлнэ. Энэмнай Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой механизированнэ ток байба.

Газарай хүрэхэһөө түрүүн үрдижэ һуулгаһан столбнууд шэнээр баригдажа, дүүргүүтэй болоһон автогараж тойрон зурылдана.

Намарай хүйтэбэр үдэшэ уданшьегүй боложо, ороосоной хашаа соотуур шорхойлдожо һууһан үндэр баханануудай оройгоор электрын лампочканууд яларaадхина.

Энэ үдэшэлэн колхозой коммунистнууд партийна һуралсалайнгаа шэнэ жэл эхилхэ байба. Колхозой коммунистнуудай хүсэһэнэй ёһоор эндэ хүдөө ажахын тодорхой экономико шудалха кружок эмхидхэгдээ һэн. Кружокто һураха гэжэ бэшүүлһэн 16 хүнһөө 12 хүн колхозой конторо соо сугларба. Тэдэнэй дунда коммунистнуудһаа гадна партийна бэшэ хүнүүд—колхозой һалбаринуудые даагшад, мэргэжэлтэд ерэнхэй байба.

Пропагандист, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дондок Дашиевич Дугаров, сугларагшадта хандажа, занятиия эхилхэ тухай дурадхал оруулна.

— Ажахыгаа һайнаар мэдэжэ, зүбөөр хүтэлбэрилдэг, хүсэ ба зөөри багаар гаргашалаад ниитынгээ малажалһаа ехэ продукци абадаг болохын тулада хүдөө ажахын экономикын асуудалнуудые шудалха зорилго бидэнэр урдаа табинабди. Нэн түрүүн колхозойнгоо Уставые үзэжэ, партийна һуралсалайнгаа шэнэ жэл эхилхэ һанамжа байна. Таанадай мэдэһээр энэ оной майн 25-да ниитынгээ суглаагаар шэнэ Устав баталжа абаа бэлэйбди. Зарим нүхэднай артелиингээ шэнэ Устав һайса мэдэхэгүй байна. Ямар һанамжа байхаб гэжэ олоной үзэмжэдэ ойрын хоёр — гурбан занятида шудалха темэ тухайгаа хэлэбэ.

Пропагандист нүхэр Дугаров хүдөө ажахын артелиин Уставай гол зорилго тухай, Уставай хэзээ баталагдаһан, ямар нэмэлтэ, хубилалта юундэ оруулмаар болоһон тухайнь тобшохоноор тогтожо хэлэһэнэй удаа, колхозой газар эдлүүрилхэ гурим тухай дэлгэрэнгытээр хөөрэбэ.

— Колхозой ниитын газар гээшэ артелиин бүхы баялигайнь үндэһэ һуури мүн болодог. Манай колхоздо хэтэдэнь үгтэһэн 9500 га газарай гектар бүхэнһөө хэр ехэ олзо абана гээшэбибди, тэрэ олзоёо ехэ болгохо ямар арганууд бии гээшэб гэжэ хаража үзэхэ ёһотойбди. Эдлүүриин 100 гектар бүхэндэ 1955 ондо 19 центнер һү, 110 кг нооһо, 1 центнер мяха, 45 кг гахайн мяха абаһан байгаабди. Үндэгэншье үсөөн абтаа. Энэмнай тон бага тээшэ. Шэнэ Устав баталан абаһанһаа хойшо газараа хэр зүбөөр ашагладаг болоһон тухайгаа хөөрэлдэе гэжэ Дондок Дашиевич хэлэнэ.

Шэнэ Устав абахаһаа түрүүн колхознигуудай бууса шадарай газар 0,80 га байгаа һаа, мүнөө 0,5 га болгогдоно. Нёдондо гектар таряанһаа 2 центнер ороосо абаһан аад, мүнөө жэлдэ 8,7 центнер абажа, түрэнтээ сүм тоосоод, үрэһэ хүрэнгэ хаагдаа. Урда жэлнүүдтэ орходоо сабшалангайнгаа газарые һураггүй ехээр уһалжа, шэбхэ ехээр тараагдажа, үбһэ ногоон элбэгээр ургаа. Нёдондо нэгэ сомоогой байһан газарта мүнөө 4—5 сомоо бодхоогдоо. Үндэр наһатай үбгэд Мунко Цыренов, Сангади Сандитов гэгшэдэй уһалһан сабшалангай га бүхэнһөө 15—25 центнер үбһэн хуряагдаа. Бүдүүн тэжээл энэ жэлдэ элбэг.

— Һая наашыншье үбһэ тэжээл иимэ ехээр бэлэдхэгдээгүй һэн. Нёдондонойхиһоо 6 шахуу дахин ехэ кукурузна силос дарагдаа. Тиигэжэ малайнгаа ашаг шэмые энэ жэлдэ бүри ехээр дээшэлүүлхэ бүхы арга байгуулагдабал ха,—гэжэ тэндэһээ МТФ-е даагша Найданов хэлэнэ.

—Сабшалан болон таряанай газар ехээр хэрэглэхэ шухала байна,—гэжэ пропагандист үгэеэ үргэлжэлүүлнэ.—Ороосо таряанаймнай ургаса батал байһаар. Газар элдүүрилгэдэ Мальцевай арга үргэнөөр хэрэглэжэ, ороосо таряанай ургаса дээшэлүүлхэ тушаа агроном, таряанажалай бригадир ба бусад удаадахи занятида һайса бэлдэжэ ерэхэ, энээн тушаа һанамжаяа хэлэхэ байнат.

Удаань пропагандист нүхэр Дугаров колхозой зөөри ба үйлэдбэриин хэрэгсэл тухай хөөрэжэ эхилнэ.

Зуун үнеэдһээ 92 тугал абтаа. Эхэ хонидой һубайралта ехэ байһаар. Зуун эхэ хониһоо миин 71 хурьган абтаа. Хонидой һубайралга болюулхын тулада хонидоо бултыень үбэл эртэ хурьгалуулха гэжэ энэ колхозойхид шиидэнхэй. Нёдондонойхидо орходоо үнеэн бүриһөө 340 литр һүн ехээр һаагдажа, энэ колхоз гүрэндэ һү тушааха ба худалдаха түсэбөө 135 процент дүүргэээ. Ороосо таряа, нооһо тушааха түсэбөө дүүргэнхэй. Колхозой олзо нэгэ хэды ургабашье, хуушанайнь үри ехэ, мүнгэн олзо багатай байһаар.

—Артелиингээ олзо ехэ болгохо тухай зүбшэн хэлсэхэбди. Колхозой һалбари бүхэниие даажа ябагшад 1957 ондо тэдэ бүхэнэйнгөө олзо дээшэлүүлхэ тушаа һанамжаяа бэлэдхээд ерэхэт гэжэ пропагандист хэлээд, ямар ном, статья уншажа, удаалахи занятидаа бэлэдхэхэ тушаа заабари үгэбэ.

Кружогой заняти гол түлэб һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэрөө. Зүгөөр, пропагандистынгаа хөөрэжэ байхадань, кружогойхид хөөрэлдөөндэ эдэбхи багатайгаар хабаадалсаа. Удаадахи занятинуудтаа кружогойхид бултадаа эдэбхитэйгээр хөөрэлдөөндэ хабаадалсадаг болохобди гэжэ хэлсээд, энэ кружогой түрүүшын заняти дүүрээ.

Пропагандист, гушамянгатан нүхэр Д. Д. Дугаров, энэ колхозой түрүүлэгшэ болоһоор жэл үлүүтэй боложо байна. Энэ үе соо үни удаан гээгдэжэ ябаһан Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой экономико түргэн ургажа эхилээ.

Гансал энэ жэлдэ 24 хүдэлмэришэнтэй 12 бүлэ айл түс колхоздо гэшүүн боложо ороо. Колхоздо ороһон эдэ шэнэ тэшүүдһээ бүридэһэн барилгын бригада нэгэ бани, электростанциин байшан, хонидой байха хоёр байра, хоёр байратай гэр гэхэ мэтые барьяа, 5 машинын байха гараж баригдажа байна. Колхозой барилгын бригада гэр байра олоор барижа байна. Колхозой клуб һэльбэн заһагдажа байнхай. Гэр бүхэн радиотой болонхой.

Иигэжэ колхозой ажахын хүгжэлтын асуудалнуудтай нягта холбоотойгоор партийна пропагандые эмхидхэхэдэ, колхозойнь саашадаа эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижэхэдэнь туһалха байна.

С. Бадмаев.

Хэн түрүүлжэ гарабаб?

…ХЭДҺААЛИШАД, МАЛ АДУУЛАГШАД! Түрүүшүүлһээ жэшээ абажа, ажахын шэнэ жэлдэ бүри ехэ һү һаахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, партиин XX съездын даалгабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө оролдоё!

1955—56 онуудай ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1200 литрһээ дээшэ һү һааһан түрүү колхозууд

…уд	Аймагууд	Колхозой түрүүлэгшэнэр	Һаагдаһан һүнииньҮнеэн бүриһөө	Эдлүүриин газарай 100 га бүридэ (центнерээр)	Эдлүүриин газарай 100 га бүридэ һааһан һөөр эээлһэн һүүриинь
…й нэр.	Прибайкальска	Соколов Я. П.	1782	102,9	2
…Ильича»	Прибайкальска	Вильмов М. Н.	1614	75,5	3
…й нэр.	Прибайкальска	Воронов В. Н.	1525	71,0	6
…съездын нэр.	Сэлэнгын	Батышев Н. Н.	1483	39,0	14
…й нэр.	Сэлэнгын	Минаев Г. В.	1461	73,0	4
…й нэр.	Зэдын	Чимитов Д. Ч.	1432	53,8	10
…рксын нэр.	Хориин	Боянов А. Б.	1408	16,9	18
…й нэр.	Сэлэнгын	Очиров Д. Д.	1352	39,9	13
…циализма»	Яруунын	Цыдыпов М. Б.	1314	22,9	17
…вай нэр.	Яруунын	Фомин В. П.	1300	13,2	20
…вой нэр.	Кабанскын	Черников К. А.	1297	107,0	1
…вой нэр.	Иволгын	Бурков С. Н.	1294	56,4	9
…й нэр.	Прибайкальска	Агафонов П. К.	1277	57,8	8
…й нэр.	Тарбагатайн	Леонов Ф. М.	1271	49,5	11
…й нэр.	Яруунын	Козлов С. Л.	1270	49,5	12
…й нэр.	Прибайкальска	Лисин И. Г.	1257	70,4	7
…вой нэр.	Хориин	Сущиков М. В.	1248	12,4	21
…й нэр.	Тарбагатайн	Кожевников М. А.	1236	37,9	16
…вой нэр.	Прибайкальска	Козило Г. Л.	1227	71,1	5
…чын нэр.	Сэлэнгын	Дансорунов Ц. Ш.	1224	12,4	22
…й нэр.	Иволгын	Черненко	1222	38,7	15
…й нэр.	Бичурын	Бадмаев С. Г.	1216	15,2	19

…55—56 онуудай ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда …зэргээр 2800 литрһээ дээшэ һү һааһан племенной фермын һаалишад

…дай нэрэ …тынь	Аймагууд ба колхозууд		Һаагдаһан һүнииньлитрээр
…нова Д.	Сэлэнгын аймагай	Тельманэй нэрэмжэтэ	3728
…а Л.	Сэлэнгын аймагай	Тельманэй нэрэмжэтэ	3376
…ова П.	Сэлэнгын аймагай	Карл Марксын нэрэмжэтэ	3365
…а В.	Сэлэнгын аймагай	Тельманэй нэрэмжэтэ	3175
…а М.	Сэлэнгын аймагай	Карл Марксын нэрэмжэтэ	3173
…а Б.	Сэлэнгын аймагай	Тельманэй нэрэмжэтэ	3148
…ва М.	Сэлэнгын аймагай	Хрущевой нэрэмжэтэ	3107
…а П.	Сэлэнгын аймагай	Сталинай нэрэмжэтэ	3004
…ова Ц.	Сэлэнгын аймагай	Сталинай нэрэмжэтэ	3002
…а Д.	Сэлэнгын аймагай	Тельманэй нэрэмжэтэ	2965
…а З.	Сэлэнгын аймагай	Карл Марксын нэрэмжэтэ	2876
…нова Н.	Сэлэнгын аймагай	Тельманэй нэрэмжэтэ	2862
…унова Д.	Сэлэнгын аймагай	Сталинай нэрэмжэтэ	2861
…ва Х.	Сэлэнгын аймагай	Маленковой нэрэмжэтэ	2808

…үе соо үнеэн бүриһөө 1500 литрһээ дээшэ һү һааһан һүнэй-товарна фермэнүүдэй һаалишад

…ова Д. Н. Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз	2687
…а П. П. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	2274
…а Г. Хориин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	2210
… Н. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	2200
…ина А. С. Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	2185
… А. А. Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз	2144
…ова Ц. Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз	2101
…а У. Н. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	2095
… Ц. Г. Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз	2093
…ова Д. Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	2071
…никова А. П. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	2057
… П. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	2029
…инцева В. Е. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	2012
…ова Д. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	2011
… А. М. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1982
…ва Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1978
…апова Д. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	1976
…ьева А. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1972
…а Н. В. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1956
… Д. А. Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз	1935
… В. Ф. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1924
…а Д. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	1890
… А. А. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1888
…ова У. Л. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1863
… А. Ф. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1860
…а Е. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1850
…ва Д. Ц. Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз	1840
… В. А. Хориин аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1834
…а Е. М. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1818
…а Н. П. Хориин аймагай «Красный партизан» колхоз	1816
…ова А. Г. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	1807
…а П. И. Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1806
…а М. Ф. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1801
… Л. В. Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1772
…ова А. В. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1770
…а Д. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1760
…ова В. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1758
…ова А. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1755
Махинова М. Г. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	1747
Данзанова Г. Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	1745
Бородина У. Ф. Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1743
Гармаева Ц. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз	1740
Цыбенова Ц. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1720
Доржиева Д. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	1719
Ванчикова Ц. Д. Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз	1716
Кожемякина А. Л. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1713
Митапова Ц. Х. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1711
Гомбоева Т. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	1710
Цыдыпова Л. Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз	1710
Тырина А. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1710
Ванданова П. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1703
Бадмаева Н. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1700
Шурыгина А. И. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1691
Власова А. Г. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1689
Лубсанова Л. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1688
Федорова Л. К. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1686
Самбаева С. Д. Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз	1681
Маньнова К. Г. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	1669
Намжилова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1668
Корытова А. Ф. Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1668
Борисова А. Ф. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1668
Богданова А. Е. Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1666
Баинова Е. С. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1658
Иннина А. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1657
Мункуева Ц. Б. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1657
Вершинина А. К. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	1652
Лисичникова В. И. Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	1651
Добрынина Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1650
Цыренжапова Д. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1641
Цыренова Б. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1641
Шоенова Ц. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1631
Мошнина У. К. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1631
Будаева Х. С. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1629
Мертвецова А. А. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1622
Брянская А. К. Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз	1619
Кузнецова А. Е. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1616
Насникова П. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	1615
Новосельцев Н. П. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	1644
Куделина Л. В. Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз	1612
Норбоева Б. Ц. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз	1608
Доржиева М. Ч. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1608
Емельянова А. И. Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз	1608
Бадмацыренова Ц. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	1606
Намданова Х. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1605
Братенькова Н. А. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1600
Бабинцева Л. Р. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1600
Стремякова А. Н. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1595
Намсараева Л. Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	1593
Ванданова Ц. М. Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз	1593
Грузовенко П. Т. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1589
Дармаева Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1584
Ванчикова Н. Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1582
Цыбденова Д. Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1580
Смолина М. А. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1576
Жугдурова Т. Д. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1573
Хайдукова К. М. Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1573
Ишиева Р. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз	1572
Гусева М. Ф. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1572
Кушнарева И. К. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1567
Федосеева М. В. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1566
Очирова Р. Ц. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1566
Волкова Л. Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1565
Содномова А. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1564
Ширапова Х. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1563
Гармаева Р. Ж. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз	1560
Васильева Н. П. Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1560
Бадмаева Н. Яруунын аймагай «Путь социализма» колхоз	1558
Чебунина У. Г. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1557
Бадмаева Н. Ж. Иволгын аймагай «Улаан Орэпго» колхоз	1556
Дамдинова Б. Хориин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1551
Разуваева В. Л. Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1551
Грешилова Е. В. Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз	1547
Жигжитова Д. Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1542
Хайдукова Е. С. Хориин аймагай «Пламя» колхоз	1542
Бадмаева Х. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1541
Каргина Г. А. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1538
Гарможапова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз	1536
Черных Е. К. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1535
Спастина З. А. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1534
Батуева Л. Ж. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1532
Сосорова С. Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	1529
Жамсараева В. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз	1525
Сукнева Е. М. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз	1525
Санданова Д. Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз	1525
Цыбенова Б. Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	1524
Чесночкова Н. И. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1523
Нимаева Р. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз	1522
Цыренова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1522
Буркова В. Д. Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1521
Бабинцева Д. Г. Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз	1521
Андриевская Е. А. Түнхэнэй аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз	1519
Жукова В. Ч. Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз	1518
Намжилова М. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз	1518
Власевская В. В. Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоз	1517
Стряпунина Ф. С. Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз	1514
Емельянова В. Г. Түнхэнэй аймагай Будённын нэрэмжэтэ колхоз	1512
Федорова Е. С. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз	1505
Банзаракцаева Иволгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз	1503
Сороковикова Г. Н. Түнхэнэй аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоз	1502

Республикын түрүү һаалишад

1. Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Цыпилма Шо- ва. 3. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан Дулмажаб Доржиева,
2. Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Дари Цынгуно- 4. Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Бубэй Цыбенова.

Италиин суута дууша Тоти Дальмонте СССР-эй Культурын министерствын уряалаар Италиһаа Москва ерээ. «Советская музыка» гэжэ журналай редакцида Тоти Дальмонте ерэжэ, Москвагай дуушадтай, композиторнууд болон дуу зохёогшодтой уулзаа.

Энэ суута артистка дэлхэйн оперно театрнуудай сценэнүүдтэ 25 жэлэй турша соо амжалтатайгаар наадаһан байна.

Тоти Дальмонте 1946 онһоо хойшо сцена дээрэ наадахаяа болижо, багшын ажал эрхилнэ. Энэ суута артистка Москва, Ленинградаар ябажа, театральна һургуулинуудтай танилсаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тоти Дальмонте Москвагай артистнуудтай хөөрэлдэжэ байна. (Зүүн гарһаа) СССР-эй арадай артист Александр Пирогов, РСФСР-эй габьяата артистка Галина Вишневская, Тоти Дальмонте, профессор Елена Катульская.

ТАСС-эй фотохронико.

ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 20. (ТАСС). Израилиин зүгһөө һаяхан эзэрхэг түримхэй ябуулга хэһэндэ, тусхайлбал, сентябриин 25-да ба октябриин 10-да Иорданиин хилэ шадарай һуурин газарнуудта Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолһонтой дашарамдуулан Иорданиин гомдоһон гомдолые Аюулгүйн Совет үсэгэлдэр хаража үзэжэ захалаа гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Хүршэ гүрэнүүдтэе, тусхайлбал, Иорданида эсэргүү Израилиин гаргаһан эзэрхэг түримхэй ябуулганууд тухай асуудалые Аюулгүйн Совет нэгэнтэ бэшэ хаража үзэһэн байгаа гэжэ заседани дээрэ түрүүлэн үгэ хэлэһэн Иорданиин түлөөлэгшэ Рифаи тэндэ байгшадай анхаралые хандуулаа. Аюулгүйн Совет Израилиин ябуулгые буруушааһан резолюцинуудые абаһан байха юм. Тиибэ яабашье, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулганууд үргэлжэлһөөр, Дүтын Зүүн зүгтэхи эб найрамдалда болон аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулһаар байна.

Иорданиин түлөөлэгшэ Иорданиин газар дайдада Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолон орһон хэдэ хэдэн ушарнууд тухай һануулна. Тиигэжэ добтолһонойнь эсэстэ Иорданиин олон тоото гражданинууд үхэһэн, тэдэнэрэй гэрнүүд һандаргагдаһан, һургуулинууд болон бусад культурна эмхи зургаанууд һандаргагдаһан байха юм. Иорданиин газар дайда дээрэ Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй үлэмжэ хүсэтэ добтолго сентябриин 25-да ба октябриин 10-да хэгдэһэн байгаа. Сентябриин 25-да 2 мянган хүнһөө бүридэһэн Израилиин сэрэгүүд Иорданиин Вади-Фукин ба Хусан гэдэг хоёр тосхондо добтолоо. Тэдэнэр танкнуудай, хүндэ артиллериин болон авиациин дэмжэлгэтэйгээр добтолгоёо хэһэн байна. Хоёр недели үнгэрөөд байхада, октябриин 10-да. Израилиин үшөө олон сэрэгүүд Иорданиин газар дайдада шэнээр добтолго хэжэ, Калкилия городые, Хабла, Суфин, Джаюс, Хаби Ильяс тэдэг тосхонуудые ехээр һандаргаа.

Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эдэ добтолгонууд харюугай хэмжээн хэбэртэйгээр хэгдэдэг байна тэжэ Рифаи мэдүүлээ. Харин бодото дээрээ тиимэ добтолго хэхэ ямаршье шалтагаанай үгы байһаниие эбтээ оролгые хаража байха ООН-эй органой мүшхэбэри баталан харуулба. Хилэ шадархи тулалдаануудые эбтээ оролгые хаража байха тушаа ООН-эй органой мүшхэбэриһөө мултарха гээд Израиль оролдоно гэжэ Соведэй анхаралые Рифаи хандуулаа. Тиимэ болохолоороо, Израиль Иорданиин газар дээрэ зэбсэгтэ добтолго хэжэ, ООН-эй органтой харилсаатай байхаһаа арсажа, Иордани Израиль хоёрой хоорондохи эбтээ оролго тухай хэлсээе үгы болгоно гэжэ Иорданиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй һүүлэй ябуулганууд хадаа суэцкэ асуудалые эбэй гуримаар шиидхэлгэдэ зорюулагдаһан араб оронуудай нэгэдэмэл хүсэл оролдолгые һулаpуулха гэһэн һэдэлгэтэйгээр хэгдэнэ, гэжэ Иорданиин түлөөлэгшэ тэмдэглээ. Палестинскэ асуудалда хамаата тусхайта гүрэнүүдэй политикые һамбаашалан Израилиин ашат оложо эдихэеэ һэдэжэ байһаниинь сохом харагдана гэжэ Иорданиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Хүршэ гүрэнүүдтээ эсэргүүсэн Израилиин хэдэг эзэрхэг түримхэй политика болон ябуулгануудые болюулха шанга хэмжээ абахыень Аюулгүйн Соведые Иорданиин түлөөлэгшэ уряална. ООН-эй Уставай 41-дэхи статьяе Израиль тушаа хэрэглэхыень Соведые тэрэ түлөөлэгшэ гуйна. Эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые эбдэһэн орон тушаа зэбсэгтэ хүсэнүүдые хэрэглэнгүйгөөр, элдэбын хэмжээнүүдые абаха гэжэ тус статья соо хараалагдана.

Удаань үгэ хэлэһэн Израилиин түлөөлэгшэ Кидрон гэгшэ Иорданиин газар дайда дээрэ Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолһондо Израиль зэмэгүй гэжэ миин лэ мухараар арсахаһаа гадна, Израиль тушаа Иорданиин политика зэмэтэй хэбэртэйгээр баталан хэлээ.

Англиин түлөөлэгшэ Диксон гэгшэ Иордани Израиль хоёрой хоорондохи харилсаануудай муудаһаниинь харамтай байна гэхэ зуураа, Соведэй хүдэлмэриин үргэлжэлжэ байхада энэ асуудалаар хожом үгэ хэлэхэб гэбэ.

Иорданида эсэргүү Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэһэн һүүлэй ябуулганууд ёһотол эзэрхэг түримхэй ябадал болоно гэжэ Иранай түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Израилиин энэ ябуулгань хоёр гүрэнүүдэй хоорондо эбтээ оролгые хаража байха ООН-эй органтой харилсахагүй гэжэ Израилиин арсахадань үшөө хүндэ болоно гэжэ тэрэ хэлээ.

Аюулгүйн Совет хадаа Иордани Израиль хоёрой хилэ дээрэ иимэ ушарай тохёолдоод байхада бэрхэтэйхэн асуудал шиидхэхэ болоод байна, тиин мүнөө үедэ тус Совет энэ оршондо эмхи гуримые, аюулгүй байдал сахихын тулада зохихо хэмжээнүүдые абаха ёһотой гэжэ Иранай түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Ерэхэ неделиин эхиндэ Совет Иорданиин гомдолые зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлүүлхэ ёһотой гэжэ тэрэ хэлээ.

Удаань Советскэ Союзай түлөөлэгшэ А. А. Соболев уридшалһан ажаглалтын удхатай үгэ хэлээ. Һүүлэй үедэ Израилиин зүгһөө хэгдэһэн эзэрхэг түримхэй ябуулганууд Израиль Иордани хоёрой хоорондохи демаркационно шугамай оршондохи байдалай ехээр муудаһые тэршэлнэ гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Эндэ бии байһан мэдээнүүд Иорданитай эбтээ оролго тухай хэлсээе Израилиин зорюута эбдэһэн тухай, Аюулгүйн Соведэй зохихо шиидхэбэринүүдые эбдэһэн тухай арсашагүйгөөр гэршэлнэ.

Израиль Иордани хоёрой демаркационно шугам дээрэ тохёолдоһон оршон байдал Дунда Зүүн зүгтэхи эб найрамдалда иимэрхүү аюул боложо болохо байна гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Тиин Аюулгүйн Соведэй энээндэ эршэмтэй шангаар хамааралсахые эрибэ. Эбтээ оролго тухай хэлсээе болон Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэринүүдые Израилиин зүгһөө ходо эблэжэ байһан ябадалда эсэс табиха ёһотой шанга хэмжээ абахын тулада, Иорданиин гомдолые Аюулгүйн Соведэй хаража үзэхэнь шухала гэжэ советскэ делегаци тоолоно.

Эб найрамдалай хэрэгтэ аюул тохёолдомоор алхам сашадаа хэхэгүйн тулада ёһотой шанга хэмжээнүүдые абаха гээшэ мүнөө үеын түгшүүритэй байдалда илангаяа шухала.

Энээгээр Соведэй заседани дүүрээ. Аюулгүйн Совет Иорданиин гомдолые удаадахи неделиин эхиндэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлүүлхэ. Израилиин делегациин октябриин 17-ной бэшэгэй үндэһөөр, Аюулгүйн Соведэй хэлсэхэ зүйлдэ оруулагдаһан Израилиин Иорданида гомдоһон гомдолые Совет тэрэшэлэн хаража үзэхэ.

Манай республикын һонин

Уран дархан

Мүнөө манай республикын дархашуул уралан дархалалгын, гоёон шэмэглэлгын выставкэдэ бэлдэжэ байна. Модоор, яһаар, мүнгөөр хэһэн элдэб гоё зүйлнүүд, уран наряар оёһон ба нэхэһэн хубсаһа хунар, нарин гараар бүтээгдэһэн гэрэй хэрэгсэлнүүд гэхэ мэтэ энэ выставкэдэ харуулагдаха зэргэтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уран дархан Николай Иванович Горбунов бурят янзын гоёолтотой бишыхан шэрээ дархалжа байна.

М. Аршинскиин фото.

Эршэтэ ажалай үрэ дүнгүүд

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишад 1956 оной ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө 1071 литр һү һаажа, нёдондонойхидо орходоо 200 литр үлүү ехэ һү һаагаа.

Энэ хадаа гол түлэб, адуу малай харууһа, эдеэлүүлгые һайжаруулһанай, һаалишадай социалистическэ мүрысөөндэ бүтэдөөрөө хабаадалсажа, һү ехээр һаахын түлөө тэмсэһэнэй аша үрэ тэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Колхозой правлени болон партбюро мүрысөөнэй дүнгүүдые һарадаа хоёр дахин бүридхэдэг байгаа. Агитаторнууд малшадай дунда ойлгуулалмжын хүдэлмэри нилээд һайнаар ябуулдаг болонхой.

Артелиин зарим фермэ, гүүртэнүүд бүришье һайн амжалта туйлаа. Жэшээлхэдэ, Царамай гүүртын һаалишад һү һааха жэлэйнгээ түсэбые 104 процент дүүргэбэ. Эндэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1083 литр һүн һаагдаа. Һаалишад Н. Цацаева 1624 литр, А. Цыбенова, Л. Дылыкова, Ж. Якимова, П. Тубчинова, Д. Сампилова гэгшэд тус тустаа 1157—1364 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаа.

Нүхэр Нохошкуевай даадаг үүлтэртэ үнеэдэй фермын һаалишад мүн амжалта туйлаа. Фермын эрхим һаалишад Д. Хайдапова, Д. Табутарова гэгшэд үнеэн бүриһөө 2660—2710 литр һү һаагаа.

Мүнөө үедэ колхозой малшад малайнгаа байра һэльбэн заһабарилжа, дулаалжа байна. 100 үхэрэй байха типовой байра ашаглалгада үгтэхэеэ байнхай. Байрын дэргэдэ кормокухни түхеэрэгдэбэ.

Фермэ, гүүртэнүүдтэ үбһэ тэжээл зөөхэ хүдэлмэридэ тарянажалай бригадынхид хабаадана. Энэ жэлдэ колхозынь нёдондонойхидо орходоо хоёр дахин ехэ үбһэ тэжээл бэлэдхээ.

Колхозой правлени, партийна эхин организаци малшадай ажаһуудалай болон культурна эрилтэнүүдые һайнаар хангаха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табина. Түхэм, Мэнгэй, Залаа тэжэ газарнуудта культбазанууд түхеэрэгдэжэ байна.

П. Халтанов.

2 нормо дүүргэнэ

Улан-Удын Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэд Агуу ехэ Октябриин һайндэрые ажалай амжалтаар угтахаар тэмсэнэ. Амһартада шаажан гүйлгэдэг комсомолецууд - залуушуулай бригадын гэшүүн комсомолка Алла Налескина мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, халаан бүриингөө даабарии 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Налескина хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Малаа таргалуулхые оролдоноб

Би Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой Сулхарай фермэ дээрэ дүрбэдэхи жэлээ мал адуулнаб. Һүүлэй үедэ һү һаалга эли бодо дээшэлжэ байна.

Жэшээлхэдэ, нёдондо жэлдэ фермымнай һаалишад үнеэн бүриһөө 940 литр һү һааһан юм. 1956 оной ажахын жэлдэ бүхы фермээрээ үнеэн бүриһөө 1605 литр һү һаагаабди.

Энэ амжалта хадаа һаалишадай үсэд шанга оролдолгоһоо, малай адуулгые эрид һайжаруулһанһаа болоо.

Урдань зунай сагта үнеэд һүниндөө адуулагдадаггүй, бэлшээри зүбөөр хэрэглэдэггүй байгаа. Зунай бэлшээрие, илангаяа холын бэлшээрие һайнаар хэрэглэхэ гээшэ ехэхэн удхашанартай.

Гадна, хоёр жэлэй саада тээ манай фермэдэ адуулгашанай хүдэлмэрие тоодоггүй һэн. Нёдондо жэлһээ эхилэн колхозоймнай правлени адуулгашанай ажалые һайнаар сэгнэдэг болоо. Һаалишадай түсэбһөө гадуур һааһан һүнэй центнер бүхэнэй 5 процентынь адуулгашанда нэмэлтэ түлбэри болгон үгтэнэ. Тиигэжэ би 7 центнер һү, нэгэ тугал ажалай нэмэлтэ түлбэри абаһан байгааб.

Фермэ дээрэмнай 80 гаран үнеэд бии. Намтай үшөө 2 хүн харууһалалсана. Нэгэниинь адуулгашанай туһалагшаар байдаг. Май һараһаа эхилэн фермынгээ үнеэдые зунай бэлшээридэ гаргажа эхилээбди. Бүхэли зундаа үдэр һүнигүй мал адуулагдаа. Гадна, бэлшээриингээ газарые хэдэн хуби болгожо хубаарилаад, хэдэ хэдэн сүүдхээр һэлгэжэ адуулдаг байнабди. Тиигэжэ нэгэ бэлшээриһээн нүгөө бэлшээридэ ерэхэдэмнай ногоониинь һайнаар ургаад, мал адуулхада зохид таатай болоод байдаг.

Мүнөө Түгнэ гол дээрэ зуһажа байһанаа үбэлэйнгөө байрада буугаад байнабди. Үнеэднай хадагдаһан тарянай узуур дээгүүр адуулагдана, тиигэжэ тобир тарганууд боложо байна.

Д. Иванов, Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой мал адуулагша.

Шефүүдэй туһаламжа

Мухар-Таладахи модо бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэришэд Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаһан байна. Тиигэжэ эдэнэр колхоздо туһаламжа үзүүлдэг болоо. Үнгэрэгшэ хабартаа пунктын хүдэлмэрилэгшэд колхозой сабшалан дээрэ 650 тэргэнаг шэбхэ гаргаһан юм. Саранта нютагта малай байра бариха гэжэ шиидээд, хэды воскресник хээ. Воскресниктэ 35—40 хүдэлмэришэд, албахаагшад, 2 автомашина, 1 трактор хабаадалсаа. Энэ байра октябриин һүүлээр ашаглалгада орохоор хараалагдана.

Шефүүд тэжээл бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, 900 центнер һайн шанартай үбһэ хуряагаа. Пунктын хүдэлмэришэд колхозой морин тармуур, косилка ба бусад машинануудые саг соонь заһабарилсадаг. Пунктын коммунистнууд культбаза түхеэрэлгэдэ туһалалсадаг, малшадай дунда хөөрэлдөө, элидхэл хэдэг байна.

Саг үргэлжэ туһаламжа үзүүлдэг байһанайнь түлөө пунктын хүдэлмэришэдтэ колхознигууд баяр баясхалан хүргэнэ.

Н. Бочкин.

«Нүхэрэйнгөө» сээжые
Наринаар шагнана,
«Эмшэ» басаган
Элүүрыень шалгана.
Ехэхэн бэлигтэй
Ерээдүйн эмшэн
Магад урдамнай
Мүнөө һуужаш болоо!

И. Денисовэй фото-этюд.
А. Бадаевай шүлэг.

Хүүгэдтэ зорюулагдаһан шэнэ ном

Бурят-Монголой номой хэблэл бага ба дунда наһанай хүүгэдтэ зорюулагдаһан Арсалан Жамбалонай «Хонишон хүбүүн» гэжэ ном хэблэн гаргаба. Тэрээн соонь шүлэгүүд болон поэмэ оролсоно, «Намар», «Һургуули», «Комбайнер абын комбайнёр хүбүүн», «Түрүүшын таба» гэхэ мэтэ шүлэгүүд бии.

Уранзурааша В. Инкижинов номой зурагуудые зураһан байна. Энэ ном 2 мянган хэһэг тиражтайгаар хэблэгдэбэ.

СПОРТ

Баскетболистнуудай турнир

Баскетболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн түрүүшынхеэ болохонь. Тэрээндэ эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй 22 команданууд хабаадалсаха юм.

Эхэнэрнүүдэй табан, эрэшүүлэй—долоон команда түрүүшын группада, мүн 10 команда—хоёрдохи группада наадаха юм. Эндэ команда бүхэн хоёр хоёр дахин наадаха. Мүрысөөн ехэ һонирхолтойгоор үнгэрхэ гэжэ хүлеэгдэнэ.

Мэргэн буудагшадай мүрысөөн

Мэргэн буудалгаар физкультура ба спортын республиканска комитедэй шан абахын түлөө городской тир соо мүрысөөн захалба. Энэ мүрысөөндэ 10 команда, хамта 80 мэргэн буудагшад хабаадалсана.

Эндэ мэргэн буудагшад бага калиберна винтовкоор мүрысөө.

Хэбтээд буудагшадай дундаһаа «Буревестник» обществын түлөөлэгшэ Кикимов абажа боломоор 200 очкоһоо 197 очко абажа, эрхим амжалта туйлаа. Үбдэглөөд буудахадаа Кашин («Динамо»), байгаад буудахадаа Пустовой («Авангард») гэгшэд шалгараа.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Иванова («Авангард») һайн амжалта туйлаба. Тэрэ 525 очкотой болоо. Мүн 516 очко абаһан Петушанова («Динамо») хоёрдохи һуурида гараа.

КПСС-эй ЦК-гэй делегаци Прага е[рэбэ]

ПРАГА, октябриин 22. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй делегаци Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй уряалаар Прага ерэбэ. КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр А. В. Аристов делегациие толгойлно. Делегаци иимэ хүнүүдһээ бүридэнэ: А. А. Булгаков—КПУ-гэй Харьковска обкомой секретарь, Л. М. Воинова—Москва городой Советскэ районой КПСС-эй районно комитедэй нэгэдэхи секретарь, Г. А. Денисов—КПСС-эй Саратовска обкомой нэгэдэхи секретарь, Н. Д. Казьмин,—КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи бюрогой наука, һургуули болон культурын таһагые даагша, И. Т. Марченко—КПСС-эй Московско городской комитедэй секретарь, Ф. Г. Резниченко—Владимир Ильичын нэрэмжэтэ заводой парткомой секретарь, В. А. Теляковский—Чкаловска областиин партиин Адамовска райкомой нэгэдэхи секретарь, М. И. Тюрин—КПСС[-эй ЦК-]гэй РСФСР-тэхи бюрогой п[ропаган]да ба агитациин таһагай [...] даагша, П. И. Удальцов—[КПСС-эй] ЦК-гэй таһагай секторые [...] орлогшо, И. В. Шикин—со[юзна рес]публикануудай талаар КПСС[-эй ЦК-]гэй партийна органуудай даагшын орлогшо, И. П. Х[...] Казахстанай КП-гэй Кус[...] обкомой нэгэдэхи секретар[ь ...] Христофоров — КПСС-эй [...]градска городской комит[едэй сек]ретарь.

КПЧ-гэй ЦК-гэй нэгэдэ[хи секре]тарь А. Новотный, КПЧ-гэй [ЦК-гэй] секретарьнууд И. Гендрих, В[...] КПЧ-гэй ЦК-гэй политбюр[огой гэ]шүүн Р. Барак, КПЧ-гэй [...] аппарадай хүдэлмэрилэгшэд [делега]циие аэродром дээрэ угтаа.

Делегаци Чехословакиин [...]далтай, КПЧ-гэй ЦК-гэй хү[дэлмэри]тэй танилсаха зуураа, пар[тийна хү]дэлмэриингөө дүй дүршэлы[е хуб]ааха байна.

Польско нэгэдэмэл хүдэлмэришэ[нэй] партиин ЦК-гэй пленум

ВАРШАВА, октябриин 21. (ТАСС). ПОРП-ын ЦК-гэй VIII пленум октябриин 19-дэ нээгдээ. Тус пленум хүдэлмэриингөө түрүүшын үдэр нүхэд Б. Гомулка, М. Спыхальский, И. Лога—Совиньский болон З. Клишко гэгшэдые ЦК-гэй составта оруулаа.

Октябриин 20-ной үдэшэ ПОРП-ын ЦК-гэй пленумэй ябаса тухай удаадахи хуулита мэдээсэл толилогдоо:

«Польско нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй VIII пленумэй субботын заседани үглөөнэй 11 часта захалаа. Нүхэр А. Завадский КПСС-эй ЦК-гэй делегацитай ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой хэһэн хэлсээнүүдэй ябаса тухай пленумдэ хэлэжэ үгөө. Нүхэр Завадскиин мэдээсэлэй һүүлээр ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой дурадхаһан шиидхэбэринүүдэй проектнүүд тушаа үгэ хэлэлгэ пленум дээрэ эхилээ. Эгээн түрүүлэн нүхэр Владислав Гомулка үгэ хэлээ.

Обедэй забһарлалгын һүүлээр нүхэр С. Ендриховский табанжэлэй түсэб тухай правительствын хуулиин проектдэ оруулагдажа хубилалтануудые пленумдэ мэдээсээ. Энэ хуули ПОРП-ын ЦК-гэй VII пленумэй шиидхэбэринүүд соо хараалагдаһан байгаа. Нүхэд [...]шевич, Л. Вудский, Т. Кр[...] Б. Руминский гэгшэд үгэ хэ[лээ].

Пленум ПОРП-ын ЦК[-гэй По]литбюрогой дурадхаһан ш[иидхэбэ]ринүүдэй проектнүүдтэ ору[улагдаха] дурадхалнууд болон заһаба[ринуудые] зохёон хараха комисси ба[йгуулаа]. Партиин политическэ шуха[ла асуу]рилгонууд тушаа шиидхэ[бэринүү]дэй проектдэ оруулагда[ха ду]радхалнууд болон заһаба[ринуудые] зохёон хараха комиссида Р. Замбровский, А. Рапа[цкий, Е.] Моравский, В. Яросинск[ий, ...] Нашковский, Ю. Ольшев[ский, З.] Клишко, Е. Яворская, А. [...] Р. Гранас, А. Старевич гэг[шэд һун]гагдаа. Экономическа шуха[ла асуу]далнууд тухай шиид[хэбэринүүдэй] проектдэ оруулагдаха дура[дхалнууд] болон заһабаринуудые зохё[он хара]ха комиссида нүхэд С. Е[ндриховский], Э. Герек, И. Лога—[Совинь]ский, Ю. Коле, О. Ланге, М[...]ский, Б. Руминский, М. [...] Л. Касман, П. Ярошевич һунгагдаа.

Октябриин 21-дэ П[ОРП-ын] ЦК-гэй пленум болон тэрэ[энэй ко]миссинууд хүдэлмэреэ [ябуу]лүүлхэ».

ПОРП-ын ЦК-гэй VIII пленум дүүрэбэ

ВАРШАВА, октябриин 22. (ТАСС). Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй VIII пленум үсэгэлдэр Варшавада дүүрэбэ. ПОРП-ын ЦК-гэй политбюрогой дурадхаһан шиидхэбэринүүдэй проектнүүдые пленум баталаа.

Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй политбюрое пленум һунгаа. Политбюро иимэ хүнүүдһээ бүридэнэ: В. Гомулка, С. Ендриховский, А. Завадский, Р. Замбровский, [...] Совиньский, Е. Моравский, [...] А. Рапацкий, Ю. Цир[анкевич]. ПОРП-ын Центральна Ко[митедэй] Нэгэдэхи секретаряар нүхэр [Го]мулка һунгагдаа.

Пленум ПОРП-ын ЦК-гэ[й секре]тариадые һунгаа. Секретар[иад иимэ] хүнүүдһээ бүридэнэ: Е. А[...] Э. Герек, Ю. Замбровский, [В. Го]мулка, В. Матвин, Э. Охаб, [В. Яро]синский.

Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүсэтэ нэгэдэл мандуулхын түлөө

Сентябриин 27-һоо октябриин 3 хүрэтэр Софида боложо үнгэрһэн Бүхэдэлхэйн профсоюзуудай федерациин Генеральна Соведэй наймадахи сессидэ 41 ороной 88 миллион үлүүтэй эмхидэмэл хүдэлмэришэд болон албахаагшадые түлөөлһэн 400 делегадууд хабаадалсаа. Энэ сесси мүнөө үеын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй эгээ шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна. Эдэ асуудалнууд бодото ажабайдалһаа, түүхэтэ хүгжэлтын бодото ябасаһаа эшэтэйгээр тус сессиин үмэнэ табигдаа.

1954 оной декабрь соо Варшавада болоһон Генеральна Соведэй долоодохи сессиһээ хойшо хоёр жэл шахуу саг үнгэрөө. Энэ үе соо уласхоорондын оршон байдалда нилээд ехэ хубилалтанууд болоо. Тус хубилалтануудые, мүн мүнөө үеын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ болоһон тон шухала хубилалтануудые илангаяа сесси гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзөө.

Оронуудай хоорондохи харилсаанай һайжарһан, эб найрамдалай бэхижэһэн, хархис хүсэнүүдэй амяарлагдан гансаардаһан ушарые уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ болоһон хубилалтануудтай нягта холбоотойгоор лэ ойлгожо болохо. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ ажамидаралай, ажал хүдэлмэриин, эб найрамдалай, демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө хүдэлмэришэн ангиин тэмсэл хүгжэн дэлгэрһэн байна. Бүхы оронуудай профсоюзуудта нэгэдэһэн 165 миллион хүдэлмэришэд болон албахаагшад энэ тэмсэлдэ хабаадахаһаа гадна, мүнөө дээрэ үшөө профсоюз боложо эмхидээдүй олон арбаад миллион ажалшад хабаадалсаһан байха юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй шанга шанга үенүүдые һанаад үзэе. Энэ хадаа нэн түрүүн Франциин болон Италиин олон миллион ажалшадай 1955—1956 онуудта хэһэн олониитын забастовконууд болоно. Энэ тэмсэлэй ашаар тэдэнэй салин хүлһэнь нилээд ехээр дээшэлэгдэжэ, мүн правительство болон эзэдэй зүгһөө бусад ехэхэн буултанууд туйлагдаһан байна. Үйлэдбэрие автоматизацилһанай муу хойшолонгуудта эсэргүүсэн, илангаяа хүдэлмэришэдые олоор ажалһаань гаргаха ябадалда эсэргүүсэн Англиин ажалшад эрэлхэг зоригтойгоор тэмсээ. 1956 оной хабар Финляндиин хүдэлмэришэн ангишье бүгэдэниитын забастовко хээ. Тэрэшэлэн баһа капиталистическэ мүлжэлгын шангадаһан ябадалда эсэргүүсэн, ажалай эрхэ байдалые һайжаруулхын түлөө Японой ажалшад таһалгаряагүй тэмсэнэ. Америкын Холбоото Штадуудай, Бразилиин, Германиин Федеративна Республикын, Австралиин, мүн бусад капиталистическэ ба дулдыданги оронуудай олон миллион ажалшад өөһэдынгөө ажамидаралай болон эрхын түлөө тэмсэжэ, стачкануудые олоор хэнэ.

Пролетариадай политическэ тэмсэлшье жэл ерэхэ бүри улам шангадан дэлгэржэ байна. Хүдэлмэришэн анги, тэрэнэй политическэ партинууд, олониитын профсоюзна организацинууд эб найрамдалай түлөө, демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ жагсалсана. Энээн тухай юун гэршэлнэб гэхэдэ, национальна эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын түлөө тэмсэжэ байгаа Зүүн зүгэй арадуудтай һаналаа нэгэдэһэн олониитын хүдэлөөн бүхы дэлхэй дээрэ орьёлон дэлгэрээ. Энэ хүдэлөөнэй амин голынь, эмхидхэлшэнь хүдэлмэришэн анги болоно.

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй мүнөө үеын тон шухала онсо өөрэ зүйлынь хадаа тэдэнэй нэгэдэлэйнгээ ябуулгые суг хамта хэхэ, хани харилсаатай байхые элдэб олон ажалшадай ехээр хүсэжэ байһан ушар болоно. СССР-эй болон бусад социалистическэ гүрэнүүдэй профсоюзууд Баруун ба Зүүн зүгэй олон оронуудай профсоюзуудтай хани харилсаагаа һэргээгээ. Гансал 1955—1956 онуудай турша соо советскэ профсоюзууд дэлхэйн 45 оронуудай 230 гаран профсоюзна ба хүдэлмэришэнэй делегацинуудые хүлеэн абаад, өөһэдынгөө профсоюзна 180 делегациие элдэб оронууд руу эльгээгээ.

Мүн капиталай оронуудтахи хүдэлмэришэнэй олон ондоо шэглэлтэй организацинуудай хоорондошье хани харилсаан улам үргэдэжэ байна. Жэшээнь, Италида гурбан томо ехэ профсоюзна нэгэдэлнүүд—профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерацида ородог ажалай Бүгэдэниитын итальянска конфедераци, сүлөөтэ профсоюзуудай Уласхоорондын конфедерацида ородог ажалшадай профсоюзуудай Итальянска конфедераци ба ажалай Итальянска союз гэдэгүүд һүүлэй үедэ ябуулгаяа суг хамта хэдэг болоо.

Иимэ ушар гансахан Италида болоо бэшэ, мүн Франци, Англи, Финлянди, Исланди, Австрали, Япони, США, Чили, Дани болон бусад капиталистическэ олон оронуудтахи ажалшадшье ябуулгаяа суг хамта хэдэг боложо байна. Энэ эрмэлзэлгэ хаа хаанагүй үдэр бүри ургаһаар.

Колониализмын дарлалтаһаа сүлөөрһэн гү, али сүлөөржэ байһан оронуудай ажалшадай хоорондо хани харилсаанай бэхижэхэ мэтын иимэ баясхаланта үзэгдэлые алагад гарахын аргагүй. Хитадай ба Индиин, Индонезиин ба Японийн, Египедэй ба Нигериин, Хара Континентын ба Алжирай, Сириин ба Тунисай, Ливанай ба Суданай, Азиин болон Африкын бусадшье оронуудай профцентрнүүд, зарим профсоюзна организацинууд өөһэдынгөө континентын ажалшадай айхабтар ехэ хани харилсаа ба харилсан нэгэдэлгые туйлахын түлөө ехээр оролдожо байна гэжэ Софида болоһон ВФП-гэй Генеральна Соведэй сесси дээрэ тэмдэглэн хэлэгдээ.

Хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэлые саашадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй асуудал ВФП-гэй Генеральна Соведэй наймадахи сессиин хүдэлмэридэ гол һуури эзэлээ. Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй байдалые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзөөд, тус сесси ажалшадые тэмсэлдэ уряалһан, амжалта туйлаха арга замуудыень тэдээндэ заажа үгэхэ шиидхэбэринүүдые баталан абаһан байна.

Капиталистическэ монополинуудай доботолжо магад байһан үедэ ажалшадай ажаһуудалай хэмжээн тухай эрилтэ хэхэ [...] программа тус сесси [...] Эдэ эрилтэнүүдынь, жэш[ээлхэдэ] салин хүлһэ дээшэлүүлхэ, хүлһэнэй лаб найдамтай, [...] хэмжээ тогтоохо: индус[триин] хүгжэнхэй оронуудта 40 [часай] дэлмэриин недели бии бол[гохо ...] томатизациин хохидолто [...] лонгуудта эсэргүүсэн, аж[...] ажамидаралай болон ажал [хүдэлмэ]риин һайн эрхэ байдалай [түлөө] тэмсэхэ гэхэ мэтэ ябадал х[...]

Тэрэшэлэн баһа мүнөө үе[ын ...] хоорондын онсо өөрэ оршо[н байда]лые хараадаа абан, ВФП-г[эй Гене]ральна Совет эб найрамдал[ай түлөө] үшөө эдэбхитэйгээр тэм[сэхые] хүдэлмэришэн ангиие [...] Энэ хадаа буу зэбсэг [...] уласхоорондын түгшүүрил[...]далые саашадань һуларуул[ха ...]на буу зэбсэг туршалгые [...] атомна болон водородно б[...]гые хуулиһаа гадуур гэжэ [...]хын түлөө, Баруун Герман[иие] милитаризацилха ябадалда [...] тэмсэл мүн. Энэнь бэеэ [...] байдал туйлаха ба бэхижүү[...]лөө тэмсэжэ, эрхэ сүлөөгөө [...]һон арадуудые дэмжэхэ, а[...] хоорондо хани барисаата [...] хүгжөөхэ ябадал болоно.

Профсоюзуудай Бүхэдэл[хэйн фе]дерациин Генеральна Сов[едэй Со]фийска сесси хүдэлмэриш[энэй] хүсэтэй байһые, эб найрам[далай ...] ерээдүйн һайн жаргалта [...] түлөө арадуудай тэмсэл[...] үндэр дээдэ шатада үргэж[...] дэлмэришэн ангиин шииди[...]һыень улам хүсэтэйгөөр [...] харуулаа.

Д. [...]

Редактор Д. Л. ЛОБС[АНОВ]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Ленина. 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00898. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР Зак. №